คู่มือสำหรับโรงเรียนในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรของโรงเรียน
ด้านความปลอดภัยทางถนน

BMA
กรุงเทพมหานคร
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

ศูนย์อำนวยการ
ความปลอดภัย
ทางถนน
กรุงเทพมหานคร

เด็กเริ่ม ผู้ใหญ่ร่วม

พิทักษ์ความปลอดภัยบนท้องถนน

ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนกรุงเทพมหานคร (ศปถ.กทม.)

สารบัญ

บทที่ 1 ภารกิจไปโรงเรียนเองวันแรกของเด็กชายเซฟตี้ 2

บทที่ 2 เรียนรู้ป้ายจราจร มองซ้ายมองขวา ไม่สับสน ไม่หลงทาง 12

บทที่ 3 ผิดกฎ ลดคะแนน เรื่องใหม่ที่ควรรู้ คุณตำรวจช่วยบอกที 28

บทที่ 4 เดินทางอย่างไรให้ปลอดภัย ทุกคนควรรู้ไว้ อุ่นใจทุกการเดินทาง 34

บทที่ 5 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมทาง เพิ่มความปลอดภัย ลดอุบัติเหตุ 54

บทที่ 6 ปลูกฝังวินัยจราจร สร้างโรงเรียนต้นแบบ ร่วมกันป้องกันอุบัติเหตุ 60

จัดทำโดย

ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนกรุงเทพมหานคร (ศปถ.กทม.)
สำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร
เลขที่ 44 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

ผลิตโดย

บริษัท ดาวฤกษ์ คอมมูนิเคชั่นส์ จำกัด
หมู่บ้าน เดอะรีเจ้นท์ สตรีท
เลขที่ 428/139-140 ถนนพระยาสุเรนทร์
แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510

เด็กเริ่ม ผู้ใหญ่ร่วม

ISBN 978-616-272-230-1
พิมพ์ครั้งแรก 3,000 เล่ม
ปีที่พิมพ์ 2566

เพราะเยาวชนคือ "อนาคต" ของกรุงเทพมหานคร

ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนกรุงเทพมหานคร (ศปถ. กทม.) โดยสำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร มุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพชีวิตและการเดินทางของเด็กๆ ให้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยมากยิ่งขึ้น พร้อมเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้เด็กและเยาวชน ตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎจราจร รวมถึงพัฒนาเด็กให้มีจิตสำนึกด้านความปลอดภัยและเป็นส่วนหนึ่งของ **"ความร่วมมือ"** ในการป้องกันการเกิดอุบัติเหตุทางถนน

ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนกรุงเทพมหานคร ตั้งใจจัดทำคู่มือ **"เด็กเริ่ม ผู้ใหญ่ร่วม"** มอบให้แก่เด็ก เยาวชน และโรงเรียน เป็นสื่อการเรียนรู้ที่เข้าใจง่าย และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติได้จริงในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ วินัย และน้ำใจในการใช้รถใช้ถนน รวมไปถึงหลักปฏิบัติในการใช้รถใช้ถนน เพื่อลดความเสี่ยงในการประสบอุบัติเหตุและปลูกฝังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนนที่ถูกต้องแก่เด็กและเยาวชน

อนาคตของกรุงเทพมหานครจะสดใส ต้องเริ่มใส่ใจตั้งแต่เด็ก ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนกรุงเทพมหานคร เชื่อมั่นว่า **"พลังและเสียงของเด็กๆ"** จะเป็นสิ่งเล็กๆ ที่ยิ่งใหญ่ ที่จะเข้ามาเปลี่ยนแปลงอนาคตของกรุงเทพมหานครและประเทศชาติให้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น การปลูกฝังเด็กให้รู้จักกฎระเบียบ รักษาวินัย และมีน้ำใจในการใช้รถใช้ถนน จึงเป็นก้าวที่สำคัญที่จะสร้าง **"เยาวชนต้นแบบด้านความปลอดภัยทางถนน"** ขึ้นในอนาคต ร่วมกัน **"เปลี่ยนความเสี่ยง ให้กลายเป็นความเซฟ"** เปลี่ยนถนนของกรุงเทพมหานครให้ปลอดภัยสำหรับทุกคน

ด้วยความห่วงใย
ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนนกรุงเทพมหานคร (ศปถ.กทม.)

ว่าด้วยเรื่องสถิติและสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุทางถนน

บทที่ 1 ภารกิจไปโรงเรียนเอง วันแรกของเด็กชายเซฟตี้

วันเปิดเทอมวันแรกของโรงเรียนฟ้าอมร เด็กชายเซฟตี้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้รับภารกิจให้เดินไปโรงเรียนเอง โดยมีเด็กหญิงรู้ดีเพื่อนร่วมชั้นที่อยู่บ้านละแวกเดียวกันเดินร่วมทาง

รู้ไหม! คนไทยเสียชีวิตมากที่สุดเพราะอะไร

คนไทยเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนมากที่สุด ครองแชมป์ **อันดับ 1 ในอาเซียนและเอเชีย****

เสียชีวิต **15,103** คน

จำนวน **ผู้ประสบอุบัติเหตุทางถนน** ในปี 2565*

บาดเจ็บ **926,792** คน

อุบัติเหตุทางถนน ภัยร้าย คร่าชีวิตเด็ก

เด็กเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนเป็นอันดับ 2***

รองจากการจมน้ำ ร้อยละ 22 ของการบาดเจ็บทั้งหมด***

เสียชีวิต **1,283** คน

จำนวน **เด็กประสบอุบัติเหตุทางถนน** ในปี 2565*

บาดเจ็บ **202,337** คน

เด็กบาดเจ็บและพิการ จากอุบัติเหตุทางถนน มากเป็น**อันดับ 1**

เด็กเดินเท้าไป-กลับบ้านและโรงเรียน มีความเสี่ยง**เกิดอุบัติเหตุทางถนนมากที่สุด** หากเด็กถูกรถชนจะมีโอกาสเสียชีวิตมากกว่าผู้ใหญ่

*ที่มา * ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยบนท้องถนน ThaiRSC พ.ศ. 2565*
*** รายงานการวิเคราะห์อุบัติเหตุทางถนนของกระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2564*
**** แนวทางการดำเนินงานป้องกันการบาดเจ็บโดยสถานบริการสาธารณสุข*

6 อันดับ อุบัติเหตุทางถนนในประเทศไทย

อันดับ 1
การขับรถเร็วเกินอัตรา
ที่กฎหมายกำหนด

อันดับ 2
ดื่มแล้วขับ

อันดับ 3
ง่วงแล้วขับ
หรือภาวะหลับในขณะขับขี่

อันดับ 4
ไม่สวมหมวกนิรภัย

อันดับ 5
อุบัติเหตุข้างทาง

อันดับ 6
อุบัติเหตุบริเวณจุดตัด
ทางรถไฟกับถนน

อุบัติเหตุจากการเดินบนถนน

เล่นใกล้ถนน

ถูกรถชนขณะเดินบนทางเท้า
หรือข้ามถนน

วิ่งสู่ถนนด้วยความเร็ว
วิ่งตัดหน้ารถ
ในระยะประชิด

อุบัติเหตุจากการโดยสาร

รถจักรยานยนต์

รถยนต์

รถจักรยาน

อุบัติเหตุโดยรถจักรยานยนต์ในเด็ก

เข้าสู่วงการนักขับมือใหม่
ตั้งแต่อายุ 10-15 ปี

ไม่มี
ใบอนุญาตขับขี่

ซ่า...ซิ่ง...เมา
ไม่สวม
หมวกนิรภัย

ตัดสินใจผิดพลาด
และไม่ทำตาม
กฎจราจร

เพราะทุกวันนี้อุบัติเหตุทางถนนมักจะเกิดขึ้นกับ
เด็กวัยเรียนที่เดินทางไป-กลับบ้านและโรงเรียนด้วยตนเอง
สาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมและพฤติกรรมเสี่ยง
การเข้าใจในสาเหตุและความเสี่ยงที่นำไปสู่อุบัติเหตุ
จะทำให้เด็กๆ เรียนรู้ที่จะระมัดระวังมากขึ้น

ปัจจัยเสี่ยง ที่ทำให้เด็กได้รับบาดเจ็บรุนแรง และเสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนน

1. สภาพร่างกายไม่สมดุล
เด็กมีขนาดศีรษะใหญ่กว่าลำตัว เมื่อเกิดอุบัติเหตุศีรษะเด็กจะพุ่งชนกับสิ่งกีดขวางและกระแทกพื้น ทำให้ได้รับบาดเจ็บรุนแรงและเสียชีวิตได้

2. สภาพร่างกาย ยังเติบโตไม่เต็มที่
เด็กมีกระดูกต้นคอที่กล้ามเนื้อยังไม่แข็งแรง เมื่อเกิดอุบัติเหตุบริเวณกระดูกต้นคอ ทำให้คอหักได้

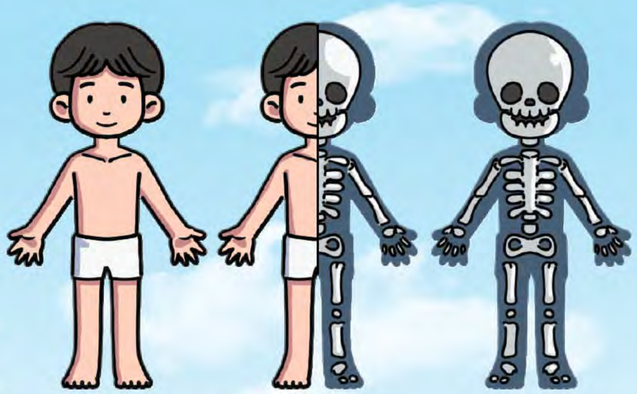

3. ขนาดของร่างกาย และความสูงของเด็ก
ร่างกายเด็กมีขนาดเล็ก จึงทำให้ผู้ขับขี่มองไม่เห็น หากอยู่บริเวณหลังรถอาจเสี่ยงต่อการถูกรถทับ

4. ขนาดของอวัยวะภายในที่ไม่สมดุลกับกระดูก
กระดูกทรวงอก ซี่โครง และช่องอกมีขนาดเล็ก ไม่สมดุลกับอวัยวะภายในช่องท้องที่มีขนาดใหญ่ เมื่อเกิดอุบัติเหตุทำให้อวัยวะภายในท้องฉีกขาดได้

อันตรายรอบตัวของคนเดินเท้า

พฤติกรรมที่ไม่ควรทำขณะข้ามถนน

ห้ามข้ามถนนในบริเวณที่ไม่ปลอดภัย
เช่น ข้ามถนนบริเวณที่ไม่มีทางม้าลาย ไม่มีสะพานลอย หรือไม่มีสัญญาณไฟสำหรับคนข้ามถนน

ห้ามประมาทในการข้ามถนน
เช่น วิ่งข้ามถนน วิ่งตัดหน้ารถ เล่น หรือหยอกล้อกัน

สภาพแวดล้อม ไม่ปลอดภัยเป็นสาเหตุสู่อุบัติเหตุได้

มีสิ่งกีดขวางทางเท้า

ไม่มีจุดพักกลางถนน

ป้ายเครื่องหมายจราจร สัญญาณไฟจราจร อยู่ในจุดที่คนขับขี่มองไม่เห็น

เดินเท้าอย่างปลอดภัย ข้ามถนนอย่างระวัง

เดินบนทางเท้าเสมอ โดยเดิน
ให้ชิดด้านในสุดของทางเท้า

มากับผู้ใหญ่ จับมือและ
เดินด้านในของผู้ใหญ่ปลอดภัยกว่า

หากทางเท้าแคบมาก ไม่มีทางเท้า
หรือกำลังซ่อมแซม ให้เดินชิดขวา
ของถนน เพื่อจะได้มองรถอย่างชัดเจน

ต้องใช้สะพานลอยทุกครั้ง และ
ให้เดินชิดขวา ไม่หยอกล้อกัน

มองซ้าย-ขวา
บริเวณโดยรอบ
ก่อนข้ามถนนทุกครั้ง

หากไม่มีสะพานลอย
ควรข้ามทางม้าลาย

ไม่ทำกิจกรรมอื่น หรือวิ่งเล่น
บนทางเท้า

ไม่วิ่งข้ามถนน

ไม่ควรข้ามถนนบริเวณที่มี
สิ่งกีดขวางหรือคนอื่นมองไม่เห็น

เพื่อนๆ
เพิ่มความระมัดระวัง
และห้ามประมาท
เด็ดขาด!

5 ขั้นตอน ปลอดภัยในการข้ามถนน

1. **หยุด** ห่างจากขอบถนน หรือไหล่ถนนประมาณ 1 ก้าว
2. **มอง** การจราจรรอบๆ ตัว ก่อนข้ามถนน
3. **ฟัง** เสียงของรถรอบๆ ตัว ก่อนการข้ามถนน
4. **คิด** ว่าเมื่อไหร่ถึงจะปลอดภัย พอที่จะข้ามถนน (เมื่อถนนไม่มีรถ รถหยุดให้ข้าม สัญญาณไฟสำหรับคนข้ามเป็นสีเขียว)
5. **เดิน** ข้ามถนนเป็นเส้นตรงไปยังปลายทาง ไม่วิ่งเล่นขณะข้าม คอยมองและฟังเสียงขณะข้ามถนน

ที่มา : คู่มือการสอน เรื่อง เดินเท้าปลอดภัย ระดับประถมศึกษาปีที่ 1-6

อันตรายหากใช้มือถือ ไม่ระมัดระวัง

1
ขณะขึ้น-ลงรถโดยสาร
อาจทำให้พลัดตกจากรถ
และเกิดอุบัติเหตุ
จากรถที่สวนมาด้านข้าง

2
ขณะเดินหรือข้ามถนน
อาจทำให้เดินชนเสา หกล้ม
ชนคน ชนสิ่งกีดขวาง
เดินตกท่อ เสี่ยงต่อการ
ถูกรถชน

3
ขณะขับรถ
ไม่มีสมาธิในการขับขี่

4
ขณะเติมน้ำมันรถ
อาจเป็นต้นเหตุ
ที่ทำให้เกิดประกายไฟ

ทำนายความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุวันนี้

วิธีเล่น

ให้เพื่อนๆ ทำแบบสอบถาม
เกี่ยวกับการเดินทางมาโรงเรียน
วันนี้ ตามความเป็นจริง
เพื่อทำนายความเสี่ยงในการ
เกิดอุบัติเหตุว่าอยู่ระดับไหน

1 เพศของเพื่อนๆ

- ชาย +2
- หญิง +1

2 วันนี้เพื่อนๆ นั่งรถอะไรมาโรงเรียน

- รถยนต์ ไปข้อ 3 +2
- รถจักรยานยนต์ ไปข้อ 4 +3
- รถเมล์ ไปข้อ 5 +2
- รถตู้ ไปข้อ 3 +2
- รถจักรยาน ไปข้อ 4 +1
- เดินเท้า ไปข้อ 6 +1

3 เพื่อนๆ ที่นั่งรถยนต์/รถตู้
ได้คาดเข็มขัดนิรภัยไหมเอ่ย

- คาดเข็มขัดนิรภัย ไปข้อ 7 +1
- ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย ไปข้อ 7 +2

4 เพื่อนๆ ที่นั่งรถจักรยานยนต์/รถจักรยาน
ได้สวมหมวกกันน็อกไหมเอ่ย

- สวมหมวกกันน็อก ไปข้อ 7 +1
- ไม่สวมหมวกกันน็อก ไปข้อ 7 +2

5 เพื่อนๆ ที่นั่งรถเมล์
วันนี้รถเมล์จอดตรงป้ายไหมเอ่ย

- จอดตรงป้าย ไปข้อ 7 +1
- จอดเลยป้าย ไปข้อ 7 +2

6 เพื่อนๆ ที่เดินเท้ามา
เดินบนอะไรเอ่ย

- เดินบนทางเท้า ไปข้อ 8 +1
- เดินริมถนน ไปข้อ 8 +2

7 คนที่ขับรถมาส่งเพื่อนๆ
อายุประมาณเท่าไหร่เอ่ย

- ต่ำกว่า 15 ปี ไปข้อ ๙ +5
- 15-24 ปี ไปข้อ ๙ +4
- 25-34 ปี ไปข้อ ๙ +2
- 35-64 ปี ไปข้อ ๙ +1
- มากกว่า 65 ปี ไปข้อ ๙ +3
- ขับรถจักรยานมาเอง ไปข้อ ๙ +1

8 เพื่อนๆ ที่เดินมา ข้ามถนนอย่างไรเอ่ย

- ข้ามตรงทางม้าลาย ไปข้อ 10 +2
- ข้ามตรงสะพานลอย/ทางลอด ไปข้อ 10 +1
- ข้ามตรงถนน เห็นว่าปลอดภัย แล้วจึงข้าม ไปข้อ 10 +3
- เดินฝั่งเดียว ไม่ได้ข้าม ไปข้อ 10 +1

9 รถที่เพื่อนๆ นั่งหรือขับมาวันนี้
ขับเร็วไหมเอ่ย

- เร็ว ไปข้อ 10 +2
- ช้า ไปข้อ 10 +1

10 ถ้าเพื่อนๆ เป็นคนขับรถ
เจอสัญญาณไฟเหลือง จะทำอย่างไร

- ชะลอรถ ยอมจอดรอติดไฟแดง +1
- เร่งเครื่องให้ทัน จะได้ไม่ต้องจอดรอติดไฟแดง +2

ความเสี่ยงในการเกิดอุบัติเหตุวันนี้ ของเพื่อนๆ คือ

5-7 คะแนน : มีความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุ ระดับต่ำ
8-10 คะแนน : มีความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุ ระดับปานกลาง
11-13 คะแนน : มีความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุ ระดับสูง
14-16 คะแนน : มีความเสี่ยงที่จะเกิดอุบัติเหตุ ระดับสูงมาก

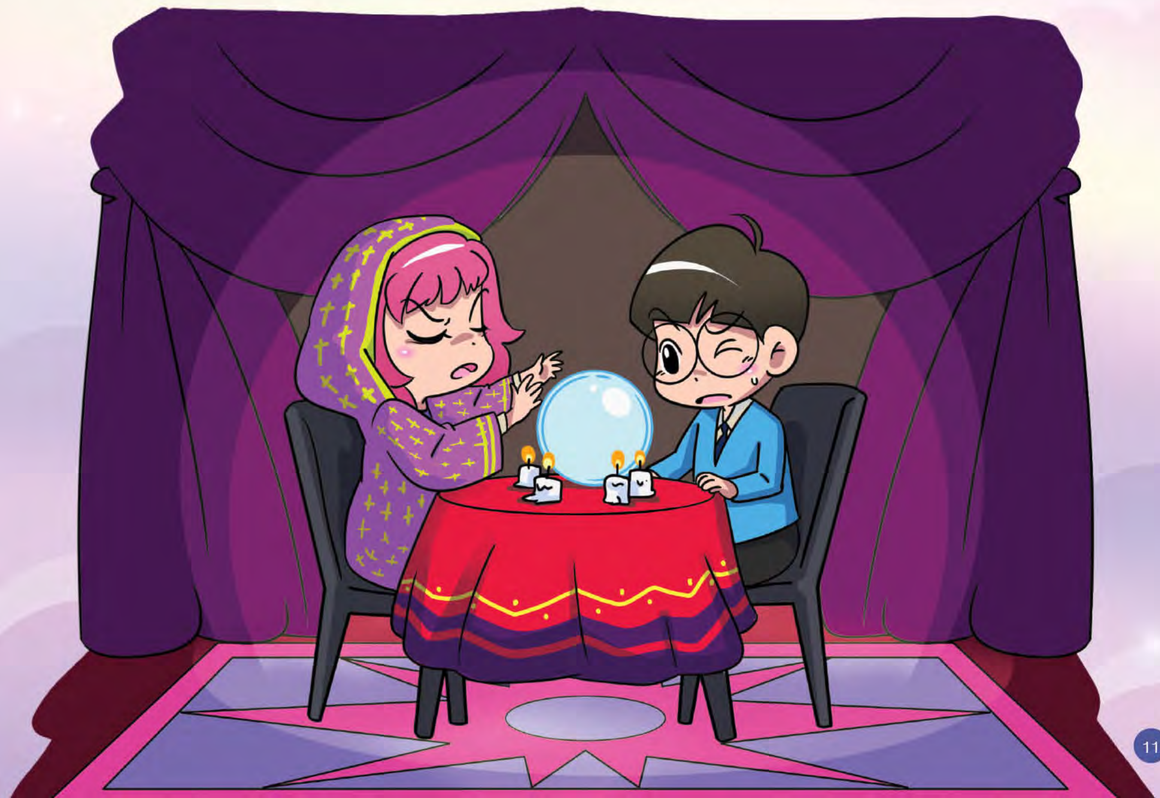

ว่าด้วยการเรียนรู้ป้ายจราจร และสัญลักษณ์บนท้องถนน

บทที่ 2 เรียนรู้ป้ายจราจร มองซ้ายมองขวา ไม่สับสน ไม่หลงทาง

วันที่สองของการเดินไป-กลับโรงเรียน เด็กชายเซฟตี้เดินทางด้วยความระมัดระวังมากยิ่งขึ้น หลังจากได้ข้อคิดเตือนใจจากเด็กหญิงรู้ดี แต่ระหว่างทางเจอเรื่องสงสัยมากมาย เด็กชายเซฟตี้เลยถามเด็กหญิงรู้ดีเพื่อนคนเก่ง

ป้ายจราจร

คือ สัญลักษณ์จราจร มีลักษณะเป็นสัญญาณแสง หรือป้ายที่มีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารจัดการการจราจร ให้มีความคล่องตัว และปลอดภัยสำหรับผู้ขับขี่รถยนต์ทุกประเภท แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่

ป้ายบังคับ ป้ายเตือน และป้ายแนะนำ

ป้ายบังคับ

ประเภทที่ 1 เครื่องหมายจราจรประเภทป้ายบังคับ
มีไว้เพื่อบอกผู้ขับขี่ให้รู้ถึงการบังคับ
การห้าม ข้อจำกัดบางประการ หรือคำสั่ง โดยปกติใช้**พื้นสีขาว** แต่ถ้ามีเส้นขอบป้ายหรือเส้นขีดเฉียงจะใช้**สีแดง** ส่วนเครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข และตัวอักษรบนป้าย จะใช้**สีดำ** หากเป็นป้ายบังคับประเภท**คำสั่ง** จะใช้**พื้นสีน้ำเงิน** เส้นขอบป้าย เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข และตัวอักษรบนป้ายใช้**สีขาว**

ป้ายเตือน

ประเภทที่ 2 เครื่องหมายจราจรประเภทป้ายเตือน
มีไว้เพื่อแจ้งเตือนให้แก่ผู้ขับขี่ได้ระมัดระวังและทราบล่วงหน้าถึงสภาพทางหรือสภาวะต่างๆ ที่เกิดขึ้นบนเส้นทาง โดยปกติใช้**พื้นสีเหลือง** ส่วนเส้นขอบป้าย เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข และตัวอักษรบนป้าย จะใช้**สีดำ** แต่ถ้าหากเป็น**ป้ายเตือนเกี่ยวกับงานก่อสร้างและงานซ่อมบำรุงทางจะใช้พื้นสีส้ม** เพื่อให้สังเกตเห็นเด่นชัด ส่วนเส้นขอบป้าย เครื่องหมาย สัญลักษณ์ ตัวเลข และตัวอักษรบนป้าย ใช้**สีดำ**

ป้ายแนะนำ

ประเภทที่ 3 เครื่องหมายจราจรประเภทป้ายแนะนำ
มีไว้เพื่อแนะนำข้อมูลให้แก่ผู้ขับขี่ เช่น ทิศทาง ระยะทาง สามารถเห็นได้ทั่วไปในกรุงเทพมหานคร โดยปกติใช้**พื้นสีน้ำเงิน** หรือ**สีเขียว** ส่วนเครื่องหมาย ตัวเลข ตัวอักษร ใช้**สีขาว** และยังมี**ป้ายสีขาว**ที่ใช้เครื่องหมาย ตัวเลข ตัวอักษร**สีดำ** ซึ่งจะพบแถวชานเมืองและต่างจังหวัด

ระหว่างเดินไปโรงเรียน เด็กหญิงรู้ดียังเล่าเรื่องป้ายจราจรต่างๆ เพิ่มเติม เพื่อเด็กชายเซฟตี้จะได้ใช้ปฏิบัติตามกฎจราจรได้อย่างถูกต้อง ช่วยทำให้สังคมมีระเบียบวินัยและปลอดภัยจากอุบัติเหตุ

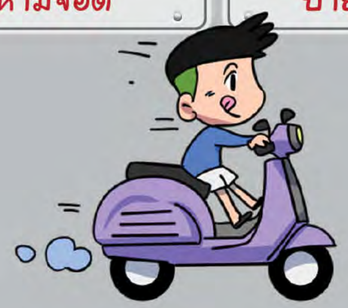

ป้ายห้ามเลี้ยวซ้าย

ป้ายห้ามเลี้ยวขวา

ป้ายห้ามใช้เสียง

10 ตัน

ป้ายจำกัดน้ำหนัก

2.5 ม.

ป้ายจำกัดความกว้าง

2.5 ม.

ป้ายจำกัดความสูง

ป้ายให้เดินรถทางเดียว
ไปทางซ้าย

ป้ายให้เดินรถทางเดียว
ไปทางขวา

ป้ายให้ชิดซ้ายหรือชิดขวา

ป้ายให้เลี้ยวซ้ายหรือชิดขวา

ป้ายให้เลี้ยวซ้าย

ป้ายให้เลี้ยวขวา

ป้ายเดินรถทางเดียว

ป้ายให้ตรงไป
หรือเลี้ยวซ้าย

ป้ายให้ตรงไป
หรือเลี้ยวขวา

ป้ายวงเวียน

ป้ายช่องทาง
เดินรถประจำทาง

ป้ายช่องทาง
เดินรถจักรยานยนต์

ป้ายช่องทาง
เดินรถจักรยาน

3

ป้ายช่องทาง
เดินรถมวลชน

ป้ายเฉพาะคนเดิน

ป้ายความเร็วต่ำ

30

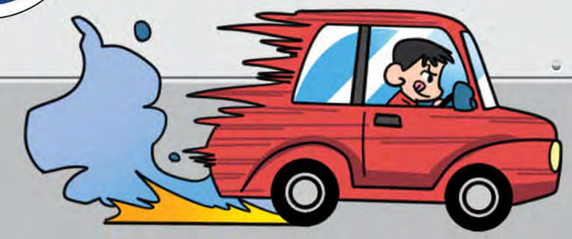

เด็กหญิงรู้ดียังเล่าต่อว่า

ป้ายเตือน คือ การแจ้งเตือนให้ผู้ขับขี่ระมัดระวังเป็นพิเศษ เพราะเส้นทางข้างหน้ามีลักษณะพิเศษ หรืออาจอยู่ในช่วงกำลังก่อสร้าง อาจเกิดอุบัติเหตุได้ แม้ป้ายเตือนจะมุ่งเน้นสำหรับผู้ขับขี่ แต่เด็กๆ ก็ควรรู้จักและจดจำไว้ เพราะจะได้ช่วยพ่อแม่เช็กความปลอดภัยเวลาขับขี่ได้

ยังมีอีกหนึ่งป้ายที่เด็กหญิงรู้ดีอยากแนะนำให้รู้จัก
นั่นคือ **ป้ายแนะนำ** ป้ายที่ให้ข้อมูลแก่ผู้เดินทางให้ไปถึงจุดหมาย
ปลายทางได้อย่างปลอดภัย เพื่อนๆ ที่เดินไปโรงเรียนเองควรจดจำป้ายนี้ไว้
โดยเฉพาะเวลาข้ามถนน

ป้ายหมายเลขทางหลวง

ป้ายแนะนำทางลัด

ป้ายแสดงทางข้าม

ป้ายแสดงจุดกลับรถ

ป้ายทางตัน

ป้ายเดินรถทางเดียว

ป้ายท่าอากาศยาน
(พร้อมชื่อท่าอากาศยานปลายทาง)

ป้ายเริ่มทางด่วน/ทางหลวงพิเศษ

ป้ายแสดงโรงพยาบาล

ป้ายสำหรับคนพิการ

เครื่องหมายจราจรบนพื้นทาง

เป็นเครื่องหมายจราจรในรูปแบบแถบสี
จะเห็นได้ในบริเวณขอบทางหรือฟุตบาท
มีประโยชน์ช่วยเตือนความจำ ป้องกัน
การจอดรถในที่ห้ามจอด ซึ่งอาจส่งผลให้
การจราจรติดขัด และเกิดอุบัติเหตุได้

แถบสีดำสลับขาว

สามารถจอดรถได้แต่ต้องชิดขอบทาง แต่อาจจะโดนจับได้ในบางกรณี
ตัวอย่างเช่น จอดรถไม่ชิดขอบทาง จอดบนคอสะพานหรือกลางสะพาน
จอดรถซ้อนคัน จอดบริเวณที่มีเครื่องกั้นห้ามจอดรถซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจนำมาตั้งไว้
พบเจอได้บริเวณช่วงขึ้นสะพานหรือวงเวียนกลับรถ

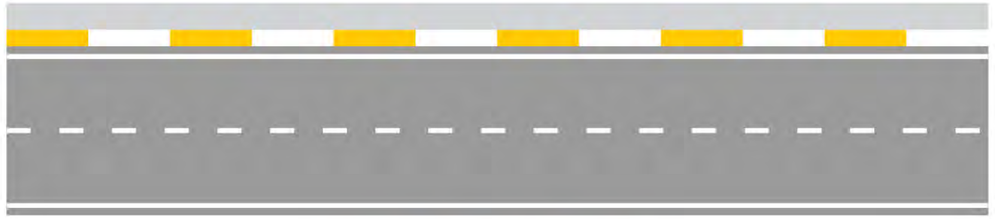

แถบสีเหลืองสลับขาว

ห้ามจอดรถทุกชนิดระหว่างแนวเขตที่กำหนด เว้นแต่การหยุดรถรับ-ส่งผู้โดยสาร
หรือส่งของในระยะเวลาสั้นๆ พบเจอได้ในบริเวณที่กำหนดให้หยุดรับ
หรือจอดส่งผู้โดยสารได้ เช่น ป้ายรถเมล์

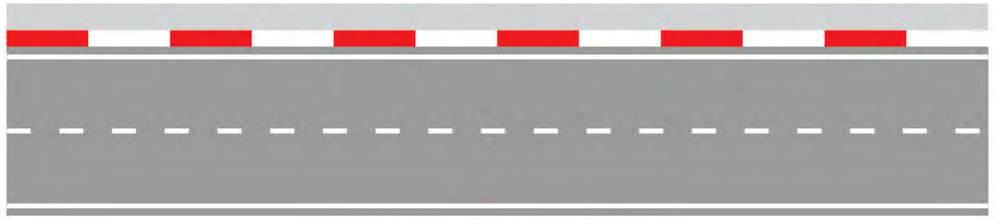

แถบสีแดงสลับขาว

ห้ามจอดรถทุกชนิดระหว่างแนวเขตที่กำหนดเป็นอันขาด และห้ามจอดรถ
หรือหยุดรถเพื่อรับ-ส่งผู้โดยสารอีกด้วย รวมไปถึงการเรียกรถโดยสารทุกชนิด
ให้จอดรับ-ส่ง เพราะอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการจราจรในภาพรวม
พบเจอได้ในบริเวณหัวโค้งถนน หรือหัวมุมถนน

สีดำขาว จอดได้ ให้ชิดขอบ
สีเหลืองขาว หยุดรับ-ส่ง ได้แค่นั้น
สีแดงขาว ห้ามจอด-หยุด-รับส่ง

เมื่อถึงจุดที่จะข้ามถนน
เด็กชายเซฟตี้รีบชี้ให้เด็กหญิงรู้ดีดู**ทางม้าลาย**
พร้อมบอกว่าทางม้าลายหน้าตาเหมือนม้าลายที่สวนสัตว์
แต่มีไว้สำหรับให้คนเดินเท้าข้ามถนนอย่างปลอดภัย

ทางม้าลายมีสีขาวดำ
เป็นสัญลักษณ์สำหรับคนใช้ข้ามถนน และบังคับให้รถ
ที่กำลังสัญจรหยุดรอให้คนข้าม ซึ่งกรุงเทพมหานคร
เริ่มปรับใช้เป็นทางม้าลายสีขาวแดง บริเวณทางข้าม
หน้าโรงเรียน โรงพยาบาล และทางแยก เพื่อให้ผู้ขับขี่
มองเห็นทางข้ามได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ข้อควรระวังเมื่อข้ามถนน

DO

ต้องใช้สะพานลอยทุกครั้ง
และให้เดินชิดขวา ไม่หยอกล้อกัน

หากไม่มีสะพานลอย
ควรข้ามทางม้าลาย

มองซ้าย-ขวา
บริเวณโดยรอบ
ก่อนข้ามถนนทุกครั้ง

เพิ่มความระมัดระวังและ
ห้ามประมาทอย่างเด็ดขาด
ทั้งในขณะเดินหรือข้ามถนน

DON'T

ไม่วิ่งเล่นซุกซน
หรือหยอกล้อ
ขณะเดินหรือข้ามถนน

ไม่วิ่งข้ามถนน

ไม่ควรข้ามถนนบริเวณที่มี
สิ่งกีดขวางหรือ
คนอื่นมองไม่เห็น

ไม่ทำกิจกรรมอื่น
ระหว่างเดินหรือข้ามถนน

TIPS! ข้ามถนนให้ปลอดภัย ใครบอกว่ายาก

ควรข้ามทางม้าลาย
และสะพานลอย
บริเวณที่มีแสงสว่างเพียงพอ

หากสะพานลอยอยู่ใกล้ๆ
ต้องข้ามถนนด้วยสะพานลอย

ถ้าไม่มีสะพานลอย
และทางม้าลาย
ให้เลือกจุดที่มีคนข้ามเยอะๆ
แล้วเดินข้ามไปพร้อมกัน

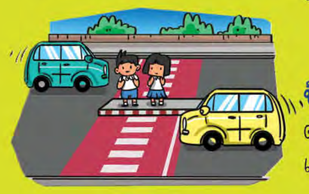

ข้ามถนนที่มีเกาะกลาง
ต้องข้ามทีละครึ่ง
เพื่อความปลอดภัย

เด็กที่อายุน้อยกว่า 10 ปี
ควรข้ามถนนกับผู้ใหญ่

ตรงจุดที่จะข้ามถนนมีสัญญาณไฟสำหรับคนข้าม
เด็กชายเซฟตี้กับเด็กหญิงรู้ดีรอจนสัญญาณไฟ
สำหรับคนข้ามขึ้นมาพร้อมตัวเลข แล้วจึงพากัน
ข้ามถนนบนทางม้าลายไปอีกฝั่งอย่างปลอดภัย

สัญญาณไฟจราจร

เป็นอุปกรณ์ที่ปรากฏตามทางแยกและทางข้าม
เพื่อควบคุมการจราจรบนท้องถนน โดยแสดง
สัญญาณสีต่างๆ ให้คนขับรถและคนเดินเท้า
ปฏิบัติตาม

สัญญาณไฟจราจร...สร้างความปลอดภัยบนท้องถนน

สำหรับผู้ขับขี่

สัญญาณไฟสีแดงกะพริบ

มักจะอยู่ตามทางร่วมทางแยก
ผู้ขับขี่รถต้องหยุดรถและสังเกต
บนท้องถนนก่อนว่าปลอดภัย
ไปต่อได้หรือไม่

สัญญาณไฟสีเหลืองกะพริบ

ผู้ขับขี่ต้องชะลอความเร็วและสังเกตว่า
ถนนในเวลานั้นๆ ปลอดภัยหรือไม่

สัญญาณไฟสีเขียว

ผู้ขับขี่ขับรถออกไปได้
ด้วยความระมัดระวัง

สัญญาณไฟจราจรสีแดงเครื่องหมายกากบาท

ห้ามไม่ให้ผู้ขับขี่ขับผ่านช่องทางนั้น
อย่างเด็ดขาด

สัญญาณไฟจราจรสีเขียวสัญญาณลูกศร

บอกให้ผู้ขับขี่ทราบถึงความสามารถ
ในการใช้เส้นทางนั้นๆ
ถ้าขึ้นลูกศรสีเขียวก็สามารถไปได้
ลูกศรสีแดงคือไม่สามารถผ่านไปได้นั่นเอง

สำหรับคนเดินเท้า

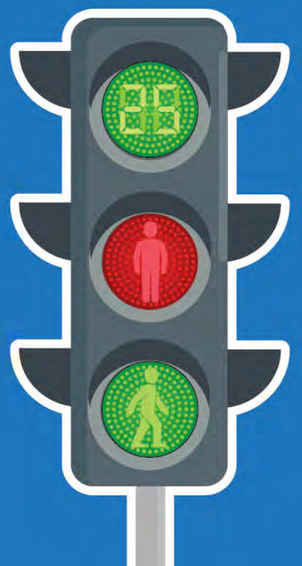

ตัวนับเวลาสำหรับการข้ามถนน
ในเวลาที่กำหนด

ให้หยุดรออยู่บนทางเท้า

ให้เดินข้ามถนนได้

ว่าด้วยการเรียนรู้ การตัดคะแนนใบขับขี่

บทที่ 3 ผิดกฎ ลดคะแนน เรื่องใหม่ที่ควรรู้ คุณตำรวจช่วยบอกที

เมื่อเดินไปโรงเรียน เด็กชายเซฟตี้มักจะระมัดระวัง มองซ้ายมองขวา แต่ก็นึกสงสัยถ้าทำผิดกฎจะเป็นอย่างไร เด็กทั้งสองจึงเดินเข้าไปถามนายตำรวจสองคนที่กำลังทำหน้าที่อยู่ตรงสี่แยก ตำรวจทั้งสองจึงพูดถึงกฎหมายจราจรที่ทุกคนควรรู้ เรื่องการตัดแต้มใบขับขี่แบบใหม่ให้ฟัง

เรื่องควรรู้เกี่ยวกับการตัดคะแนนใบขับขี่แบบใหม่

- กำหนดให้ผู้ที่มีใบอนุญาตขับขี่แต่ละรายจะมีคะแนนใบขับขี่คนละ 12 คะแนน
- คะแนนที่ถูกตัดไปในแต่ละครั้ง จะได้รับคืนเมื่อครบกำหนด 1 ปี นับแต่วันกระทำผิดครั้งนั้นๆ เว้นแต่เป็นกรณีที่ถูกตัดเหลือ 0 คะแนน จะได้รับคืนเมื่อพ้นกำหนดเวลาการสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่โดยได้รับคืนเพียง 8 คะแนน
- หากขอเข้ารับการอบรมกับกรมการขนส่งทางบก เมื่อผ่านการอบรมตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขจะได้รับคืนทั้งหมด 12 คะแนน

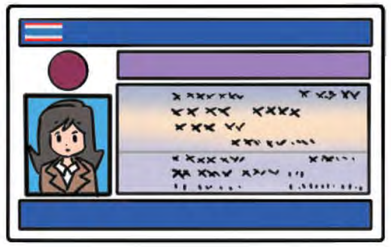

การตัดคะแนนใบขับขี่ เป็นกฎหมายใหม่

บังคับใช้เมื่อเดือนมกราคม 2566 มี 2 แบบ

ที่มา : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตัดคะแนนแบบที่ 1
ตัดคะแนนทันที
เมื่อทำผิด

ตัดแต้ม 1 คะแนน

ใช้โทรศัพท์มือถือ
ขณะขับรถ

ไม่สวม
หมวกกันน็อก

ไม่คาด
เข็มขัดนิรภัย

ขับรถด้วยความเร็ว
เกินกำหนด

ขับรถบนทางเท้า

ไม่ติดป้ายภาษี

ไม่หลบ
รถฉุกเฉิน

ขับรถโดยประมาท
น่าหวาดเสียว

ขับรถไม่ติดป้ายทะเบียน
หรือเปลี่ยนแปลงปิดบัง

ไม่หยุดให้คนข้าม
ทางม้าลาย

ตัดแต้ม 2 คะแนน

ขับรถฝ่าไฟแดง

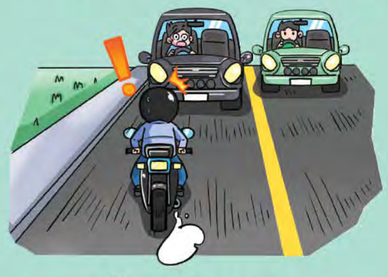

ขับรถย้อนศร

ขับรถในระหว่างโดนพักใช้
หรือเพิกถอนใบขับขี่

ตัดแต้ม 3 คะแนน

ขับรถในขณะ
หย่อนความสามารถ

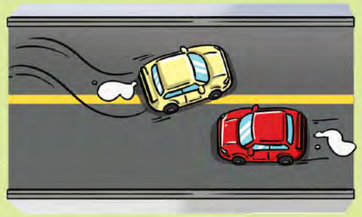

ขับรถผิดวิสัย
คนขับธรรมดา

ขับรถชนแล้วหนี

ตัดแต้ม 4 คะแนน

เมาแล้วขับ

ขับรถขณะเสพยาเสพติด

แข่งรถในทาง
โดยไม่ได้รับอนุญาต

ขับรถโดยไม่คำนึงถึง
ความปลอดภัยของผู้อื่น

หลังจากเด็กชายเซฟตี้และเด็กหญิงรู้ดีได้รับความรู้เรื่องเกณฑ์การตัดแต้ม
จากคุณตำรวจเคร่งครัด คุณตำรวจเข้มข้นก็พูดเตือนเด็กๆ ว่า...
แม้จะเป็นเด็กแต่ก็ต้องระมัดระวังเหมือนกัน นอกจากจะดูแลตัวเองแล้ว
พวกเด็กๆ ก็สามารถที่จะเตือนผู้ใหญ่ไม่ให้ทำผิดได้เช่นกัน

ค้างชำระ 1 ใบสั่ง ตัด 1 คะแนน

ฝ่าฝืน
เครื่องหมายจราจรในทาง

ไม่แสดงใบอนุญาตขับขี่

จอดในที่ห้ามจอด

ขับรถไม่ชิดซ้าย

เมื่อถูกตัดคะแนนจนเหลือ 0 คะแนน

- ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่ หรือห้ามขับรถทุกประเภทเป็นเวลา 90 วัน หากฝ่าฝืนขับรถในขณะถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่จะมีโทษจำคุก ไม่เกิน 3 เดือน ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- หากถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตขับขี่เป็นครั้งที่ 3 ภายใน 3 ปี อาจถูกสั่งพักใช้ใบขับขี่มากกว่า 90 วัน
- หากถูกพักใช้ใบอนุญาตขับขี่อีกเป็นครั้งที่ 4 ภายใน 1 ปี อาจถูกเพิกถอนใบอนุญาตขับขี่ทุกประเภท

สามารถตรวจสอบคะแนนใบสั่งได้ที่
-เว็บไซต์ E-Ticket PTM
-แอปพลิเคชันขับดี (KHUB DEE)
และชำระค่าปรับได้ที่ แอปพลิเคชัน เป๋าตัง

ว่าด้วยการเรียนรู้เรื่อง การเดินทางอย่างปลอดภัย

บทที่ 4 เดินทางอย่างไรให้ปลอดภัย ทุกคนควรรู้ไว้ อุ่นใจทุกการเดินทาง

เด็กชายเซฟตี้เดินไป-กลับโรงเรียนทุกวันจนชำนาญ เด็กชายเซฟตี้อยากลองเดินทางด้วยรูปแบบอื่นๆ ซึ่งพ่อแม่ได้แนะนำวิธีการเดินทางแต่ละรูปแบบไว้แล้ว ตามไปดูกันเลยดีกว่า

การเดินทางในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะด้วยวิธีใด ล้วนมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ สิ่งสำคัญสำหรับการเดินทางคือ **ควรมีสติ และไม่ประมาท** รวมทั้งเรียนรู้ทักษะที่จำเป็นในการเดินทางทุกรูปแบบ ทั้งสิ่งที่ **ควรทำและไม่ควรทำ**

ก่อนเดินทางทุกครั้ง ควรเตรียมตัวให้พร้อม

1 เตรียมตัวให้พร้อมก่อนเดินทาง ศึกษาเส้นทางรถโดยสารและการเชื่อมต่อกับระบบขนส่งอื่นๆ

2 หลีกเลี่ยงการขึ้นรถที่คนน้อย หรือแยกไปนั่งไกลๆ ตามลำพัง ถ้าผู้โดยสารน้อยให้นั่งใกล้คนขับไว้

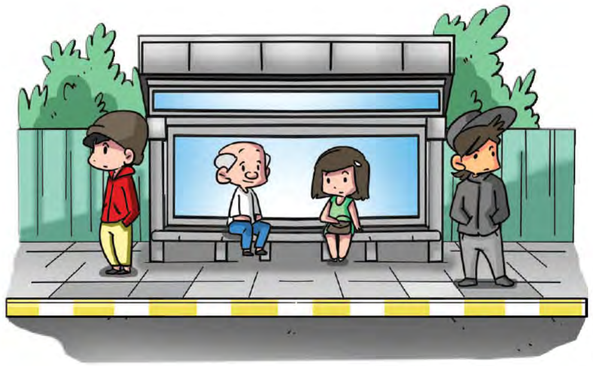

3 ยืนรอรถโดยสารในสถานที่สว่าง หรือมีผู้คนเดินผ่านไปมา

4 รู้จักสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว ไม่ว่าจะเดินทางด้วยวิธีใด หากมีเหตุการณ์ผิดปกติ จะได้มีสติแก้ปัญหา

โดยสารรถจักรยานยนต์อย่างไร ให้ปลอดภัย

- สวมหมวกกันน็อกทุกครั้ง ไม่ว่าระยะทางจะใกล้หรือไกล
- นั่งคร่อมอานทุกครั้ง

- ไม่ควรซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์มากกว่า 1 คน
- ไม่เล่นซุกซนหรือทำกิจกรรมอื่นขณะโดยสารรถจักรยานยนต์
- ไม่ควรชวนผู้ขับขี่พูดคุย เพราะอาจทำให้เสียสมาธิจากการขับขี่
- ไม่ควรให้เด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี โดยสารรถจักรยานยนต์

หมวกกันน็อก คู่ซี้เรื่องความปลอดภัย

เลือกหมวกกันน็อกที่มีน้ำหนักเบาและได้มาตรฐาน มอก.

เลือกหมวกกันน็อกที่มีสายรัดคาง

เลือกหมวกกันน็อกที่มีขนาดพอดีกับศีรษะ ไม่หลวม ไม่คับ

เลือกหมวกกันน็อกที่มีรูระบายอากาศและช่องฟังเสียง

เลือกหมวกกันน็อกที่มีสีอ่อนหรือสดใส มองเห็นได้ชัดเวลากลางคืน

ควรเปลี่ยนหมวกกันน็อกใหม่ทุก 3-5 ปี

ไม่สวมหมวกกันน็อกถูกปรับไม่เกิน 2,000 บาท

ใช้หมวกกันน็อกในการขับขี่ไม่ว่าใกล้หรือไกลทุกครั้งในการขับขี่

การเลือกหมวกกันน็อก สำหรับเด็ก

- ใช้หมวกกันน็อกในเด็กอายุ 2 ปีขึ้นไป
- ต้องได้มาตรฐาน มอก.
- คาดสายรัดคางทุกครั้งให้พอดี ไม่หลุดง่าย
- เลือกขนาดให้พอดีกับศีรษะ หากขนาดศีรษะเพิ่มขึ้นให้เปลี่ยนหมวกใหม่

อายุ 2-5 ปี ใช้หมวกขนาด 500 มิลลิเมตร

อายุ 5-9 ปี ใช้หมวกขนาด 530-540 มิลลิเมตร

อายุมากกว่า 9 ปี ใช้หมวกขนาด 570-580 มิลลิเมตร

ที่มา : รายงานประชาชนประจำปี 2560 กฎหมายที่ควรรู้ด้านความปลอดภัยทางถนน

ข้อควรระวัง ในการใช้หมวกกันน็อก

ไม่ใช้หมวกกันน็อก ที่มีส่วนยื่นออกมา หรือมีเว้าจากเปลือกหมวก

ไม่นำหมวกกันน็อก ที่เคยผ่านการกระแทกหรือประสบอุบัติเหตุมาใช้งาน

ไม่ดัดแปลงหรือตกแต่งหมวกกันน็อก

ไม่เก็บหมวกกันน็อก ไว้ในที่ที่มีอุณหภูมิสูงหรือกลางแจ้งเป็นเวลานาน

เดินทางด้วยรถไฟฟ้าอย่างไร ให้ปลอดภัย

TIPS!

ข้อควรปฏิบัติ เมื่อเดินทางด้วยรถไฟฟ้า

- อ่านหรือฟังประกาศ และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
- รักษาความสะอาด และทิ้งขยะลงในถังที่จัดเตรียมไว้
- เมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่คาดฝัน เช่น ทำของหาย รู้สึกไม่สบาย หรือพบเห็นบุคคลน่าสงสัย ต้องแจ้งพนักงานทราบโดยทันที

ข้อปฏิบัติที่ต้องทำ

DO

ยืนรอหลังเส้นเหลืองหรือ
หลังลูกศรสีเหลืองด้านซ้าย-ขวา

มองหาที่นั่งหรือที่ยึดเกาะตอนรถวิ่ง
จับราวหรือเสาให้มั่นคง

ให้คนออกจากรถก่อน
แล้วจึงค่อยเข้าไป

เมื่อได้ยินสัญญาณปิดประตู
ควรหยุดรอรถไฟฟ้าขบวนต่อไป

DON'T

ไม่ยื่นมือหรือสิ่งของ
กีดขวางประตูรถไฟฟ้า

ไม่วิ่งบนรถไฟฟ้าหรือเล่นซุกซน

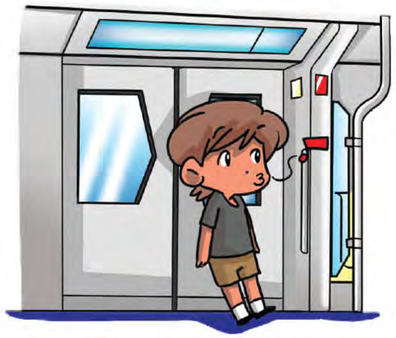

ไม่ยืนพิงประตูรถไฟฟ้า

โดยสารรถโดยสารสาธารณะอย่างไร ให้ปลอดภัย

TIPS!

เดินทางปลอดภัยคลายกังวล

- สำรวจความปลอดภัยของรถโดยสาร เผื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน
- สังเกตพฤติกรรมการขับขี่ของพนักงานขับรถ กรณีมีพฤติกรรมเสี่ยง โทรแจ้ง 1584 ศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารและรับเรื่องร้องเรียน กรมการขนส่งทางบก
- หลีกเลี่ยงการนอนหลับขณะเดินทาง
- จดจำหมายเลขโทรศัพท์ของผู้ประกอบการและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง

ข้อปฏิบัติที่ต้องทำ

DO

เมื่อขึ้นรถแล้วเดินชิดด้านใน **ไม่ยืนขวางทางเดิน**

มองหาที่นั่ง หากที่นั่งเต็มต้องหาที่ยืน ที่สามารถ**ยึดจับเสาได้อย่างมั่นคง**

รอรถจอดสนิทและรอให้ผู้โดยสาร ลงรถมาก่อน แล้วจึงค่อยขึ้นรถ

วางสัมภาระให้เรียบร้อย ไม่เกะกะและขวางทางผู้อื่น

อย่าลืมคาดเข็มขัดนิรภัย เพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้มากขึ้น

DON'T

ไม่แย่งกันขึ้นรถโดยสารสาธารณะ

ไม่ยื่นอวัยวะหรือสิ่งของ ออกมาจากตัวรถ

ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น

ไม่ยืนกีดขวางบริเวณประตูรถ

โดยสารรถยนต์อย่างไร ให้ปลอดภัย

TIPS!

คาดเข็มขัดนิรภัย ปลอดภัยเกินต้าน

- ป้องกันไม่ให้**กระเด็น**ออกไปนอกตัวรถจากแรงกระแทก หรือแรงเหวี่ยง
- ช่วย**กระจายแรงกระแทก**ที่เกิดจากอุบัติเหตุ
- ช่วย**ให้ร่างกายเคลื่อนไหวช้าลง** เพื่อลดอาการบาดเจ็บ
- ช่วย**ป้องกันศีรษะและกระดูกสันหลัง**จากอันตราย

ข้อปฏิบัติที่ต้องทำ

DO

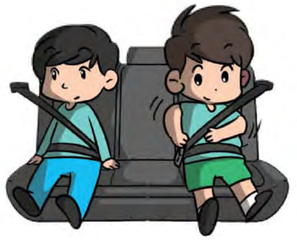

ต้องคาดเข็มขัดนิรภัย ทุกครั้ง โดยปรับระดับความตึงให้**กระชับ ไม่พลิก และบิดงอ** เพื่อให้เข็มขัดนิรภัยทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ

เพิ่มความระมัดระวัง เวลาขึ้น-ลงรถ **ควรมองบริเวณรอบข้าง และรอให้รถจอดสนิท** ก่อนเปิดประตูรถยนต์

เด็กๆ อายุไม่เกิน 5 ปี ควรนั่ง Car Seat ที่มีขนาดเหมาะสม

เด็กๆ อายุ 5-10 ปี สามารถนั่งเบาะเสริม หรือ Booster Seat พอที่จะคาดเข็มขัดนิรภัยได้

กรณีไม่มีที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ให้เลือกนั่งเบาะหลัง ไม่ควรนั่งเบาะหน้า เพราะหากเกิดอุบัติเหตุอาจได้รับอันตรายเพิ่ม

DON'T

ไม่ยื่นอวัยวะหรือสิ่งของ ออกไปนอกตัวรถ

ไม่ควรลงรถจากทางด้านขวา เพราะอาจเกิดอันตรายจากรถที่วิ่งผ่านมา

ไม่นั่งตักผู้ปกครองขณะขับรถ

ไม่ควรให้เด็กเล็ก คาดเข็มขัดนิรภัยเส้นเดียวกับผู้ใหญ่

ขี่รถจักรยานอย่างไรให้ปลอดภัย

TIPS!

รู้สัญญาณมือ ปลอดภัยกว่า

- **ชะลอความเร็ว** ยื่นแขนขวาไปเสมอไหล่และโบกมือขึ้น-ลง ทำซ้ำหลายๆ ครั้ง
- **เลี้ยวซ้ายหรือเบี่ยงซ้าย** ยื่นแขนซ้ายออกไปเสมอไหล่ ทำค้างไว้สักระยะ
- **เลี้ยวขวาหรือเบี่ยงขวา** ยื่นแขนขวาออกไปเสมอไหล่ ทำค้างไว้สักระยะ
- **ให้รถคันอื่นผ่านหรือแซง** ยื่นแขนขวาออกไปเสมอไหล่ แล้วโบกมือไปข้างหน้าและหลังหลายๆ ครั้ง
- **หยุดรถ** ยกแขนขวาขึ้นตั้งฉาก ให้แขนเสมอไหล่ หรือจะยกให้สูงขึ้นเล็กน้อยได้

ที่มา : มูลนิธิสถาบันการเดินและการจักรยานไทย

เช็กสภาพรถจักรยานก่อนออกเดินทาง เพิ่มความมั่นใจ

ตรวจสอบเบรก

โคมไฟหรือวัตถุสะท้อนแสงสีแดง ไม่น้อยกว่า 1 ดวง ติดด้านหลัง

ทดสอบเสียง กระดิ่งสัญญาณ

โคมไฟติดหน้ารถจักรยานแสงขาว ไม่น้อยกว่า 1 ดวง

ข้อปฏิบัติที่ต้องทำ

DO

ก่อนขี่ ต้องมั่นใจ ว่าตัวเองมี**ความชำนาญมากพอ** และต้องไม่ลืม**สวมหมวก สำหรับขี่รถจักรยาน**ทุกครั้ง

ขี่ชิดขอบทางด้านซ้าย ของทางเดินรถ ไหล่ทาง หรือทางที่จัดไว้สำหรับรถจักรยาน

ต้องมีกระจกทั้ง 2 ข้าง หรืออย่างน้อย**ด้านขวา** เพื่อจะได้มองเห็นรถที่วิ่งตามหลังมา

DON'T

ไม่ขี่กลางคืน หากจำเป็นต้องเปิดไฟหน้า ไฟท้ายหรือแถบสะท้อนแสง

ไม่เกาะหรือพ่วง กับรถคันอื่นที่กำลังแล่นอยู่

ไม่ขี่ขนานกัน เพราะรถอาจเกี่ยวกัน จนเกิดอุบัติเหตุได้

ไม่ขี่ฉวัดเฉวียน ส่ายไป-มา หรือแฉลบออกนอกเส้นทาง

ไม่ควร**ขี่บริเวณถนนใหญ่ที่มี**การจราจรหนาแน่น

ไม่ควรขี่รถจักรยานโดยให้ผู้อื่นซ้อน เพราะอาจทำให้ควบคุมรถจักรยานได้ยากมากขึ้น

ไม่เลี้ยว กลับรถ หรือแซงคันอื่น ในบริเวณที่คับขัน

โดยสาร
รถตู้โดยสารสาธารณะอย่างไร
ให้ปลอดภัย

ข้อปฏิบัติที่ต้องทำ

DO

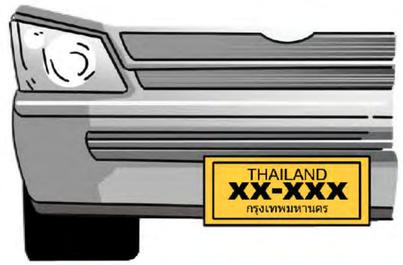

เลือกใช้บริการรถตู้โดยสารสาธารณะ ป้าย “สีเหลือง”
มีสัญลักษณ์แสดงการชำระภาษีรถเท่านั้น

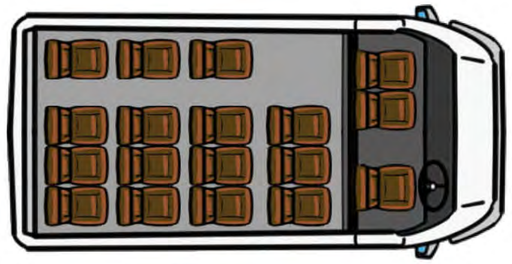

เลือกรถที่มีสภาพภายนอกแข็งแรง
อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์และมีอุปกรณ์เสริมความปลอดภัย

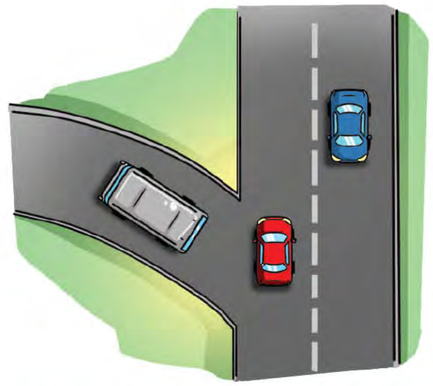

หมั่นสังเกตว่ารถตู้แล่นออกจากเส้นทางหรือไม่

คาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้ง

DON'T

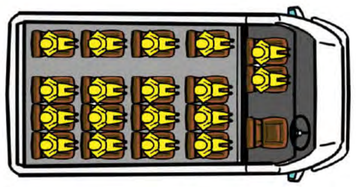

ไม่ใช้บริการรถตู้ดัดแปลง
เช่น เพิ่มจำนวนเบาะที่นั่ง

ไม่งีบหลับขณะนั่งรถ
เพราะจะไม่มีสติในการช่วยเหลือตนเอง

ไม่นั่งหรือทำท่าทาง กีดขวางการโดยสารของผู้อื่น

โดยสารรถรับ-ส่งนักเรียนอย่างไร ให้ปลอดภัย

ข้อปฏิบัติที่ต้องทำ

DO

เตรียมตัวให้พร้อม
ก่อนถึงเวลาที่รถมาถึง

รอรถรับส่งนักเรียนในบริเวณ
ที่กำหนด จนกว่ารถจะมาถึง

มองด้านหน้าและ
ด้านหลังของรถ
เพื่อเช็กความปลอดภัยก่อนขึ้นรถ

เมื่ออยู่บนรถให้นั่ง
บนที่นั่งของตนทันที
วางกระเป๋าให้เรียบร้อย
และคาดเข็มขัดนิรภัยทุกครั้ง

DON'T

ไม่พูดคุยเสียงดัง
รบกวนคนอื่น

ไม่ใช้โทรศัพท์หรือ
อุปกรณ์สื่อสารตลอดเวลา
เวลาขึ้นหรือลงรถ

ไม่รบกวนคนขับ
ขณะกำลังขับรถ
เพราะอาจทำให้เสียสมาธิ

ไม่ยื่นมือ ศีรษะ
ส่วนใดๆ ของร่างกาย
หรือสิ่งของออกนอกตัวรถ

อันตรายจากการเดินทาง โดยรถรับ-ส่งนักเรียน

รถ

1

- นำรถส่วนบุคคลมาดัดแปลงเพิ่มแถวที่นั่ง
- สภาพรถเก่าไม่มั่นคงแข็งแรง
- แออัด คับแคบ
- ไม่มีอุปกรณ์ความปลอดภัยตามกฎหมาย เช่น อุปกรณ์ดับเพลิง ค้อนทุบกระจก

คนขับ

2

- ไม่มีใบอนุญาตขับรถสาธารณะ
- ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น ขับรถเร็วเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด มีอาการมึนเมาขณะขับรถ
- คนขับอยู่ในสภาพไม่พร้อมสำหรับการขับรถ เช่น ดื่มสุรา

ระบบกำกับดูแล

3

- ไม่มีระบบตรวจสอบแบบรถนักเรียนที่ขึ้นทะเบียน ให้เป็นไปตามข้อกำหนดกรมการขนส่งทางบก
- ไม่มีระบบกำกับดูแลรถรับจ้างรับ-ส่งนักเรียน ที่ไม่อยู่ในการควบคุมของโรงเรียน
- ไม่มีผู้ควบคุมดูแลนักเรียนขึ้น-ลง ประจำรถ

มาตรฐานรถรับ-ส่งนักเรียน โดยกรมการขนส่งทางบก

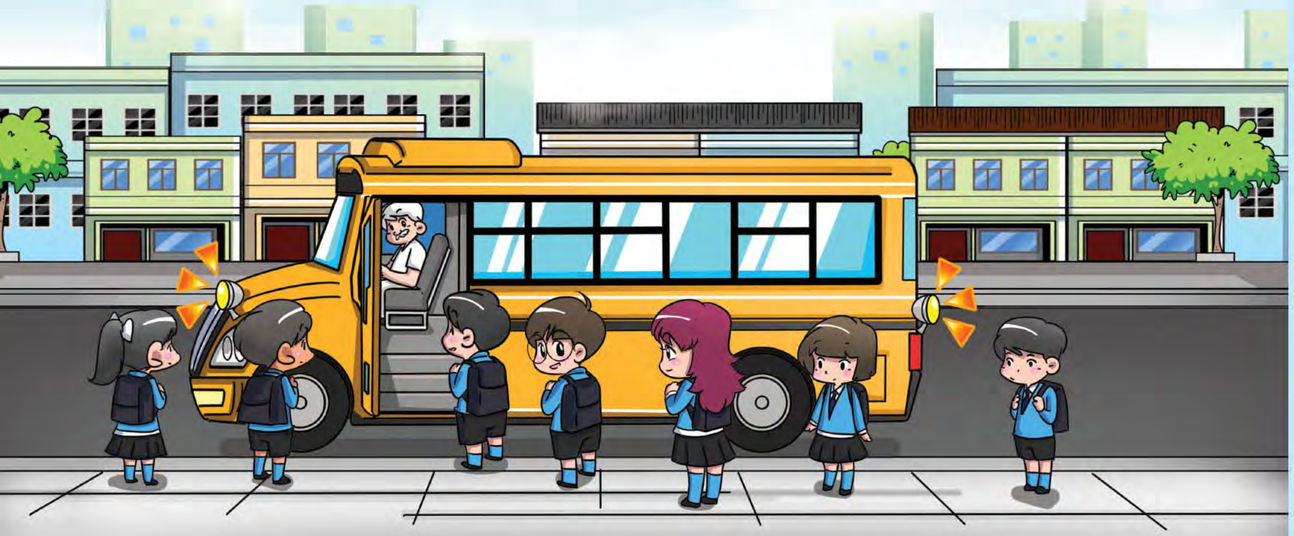

กรมการขนส่งทางบก

อนุญาตให้รถยนต์ส่วนบุคคลมีที่นั่งเกิน 7 คน แต่ไม่เกิน 12 คน
(รถกระบะที่มีที่นั่งสองแถวหรือรถตู้โดยสาร) จดทะเบียนใช้เป็นรถรับ-ส่งนักเรียนได้

รถตู้โดยสาร

- ที่นั่งเป็นแถวตอน ตามความกว้างตัวรถ

รถกระบะ (รถสองแถว)

- ที่นั่งสองแถว
- มีประตูและที่กั้น

รถที่ได้รับอนุญาตจากกรมการขนส่งทางบก ต้องติดป้ายพื้นสีส้ม มีข้อความสีดำ
คำว่า **“รถโรงเรียน”** ด้านหน้าและท้ายรถ

ติดไฟสัญญาณสีเหลืองอำพัน
เปิดโหมดไฟกะพริบ
รถคันอื่นมองเห็นชัดเจน

ฟิล์มกรองแสงแบบโปร่งใส
แสงผ่านได้ไม่น้อยกว่า 40%

ภายในไม่มีส่วนแหลมคม ที่นั่งแข็งแรง

มีเครื่องมือจำเป็นฉุกเฉิน
เช่น อุปกรณ์ดับเพลิง
ค้อนทุบกระจก

ห้ามมีที่ยืนบนรถ

โครงสร้างหลังคา มั่นคงแข็งแรง

ข้อปฏิบัติ

1 รถรับ-ส่งนักเรียน
ต้องผ่านการรับรองจากโรงเรียน
และสำนักงานขนส่งจังหวัด

2 คนขับ มีใบขับขี่ส่วนบุคคล
หรือรถยนต์สาธารณะ
มามากกว่า 3 ปี

3 ต้องมีผู้ดูแลเด็กประจำรถ
อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี
อย่างน้อย 1 คน

ว่าด้วยเรื่องน้ำใจและมารยาทในการเดินทาง

บทที่ 5 มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมทาง เพิ่มความปลอดภัย ลดอุบัติเหตุ

เด็กชายเซฟตี้กับเด็กหญิงรู้ดีเดินไป-กลับโรงเรียนด้วยกันทุกวัน วันนี้ในระหว่างทาง เด็กชายเซฟตี้เห็นคนขับรถไม่สนใจผู้อื่น ไม่มีน้ำใจ และมารยาทในการเดินทาง จนก่อให้เกิดอุบัติเหตุ เหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้นบนท้องถนนอยู่บ่อยครั้ง

น้ำใจและมารยาทในการเดินทาง

คนขับรถส่วนบุคคล

- ไม่ควรขับจี้ท้ายรถคันหน้าหรือทิ้งระยะห่างจนเกินไป
- ไม่ขับรถตัดหน้ารถคันอื่น
- ชะลอรถทุกครั้งก่อนถึงทางม้าลาย
- เปิดทางให้รถฉุกเฉิน
- ไม่เปิดไฟสูงขณะรถสวนกัน
- ใช้สติในการขับรถ
- ไม่ใช้อารมณ์ส่วนตัว

มอเตอร์ไซค์รับจ้าง

- มีหมวกกันน็อกให้ผู้โดยสาร
- ไม่ขับรถน่าหวาดเสียวจนเกินไป
- คิดราคาค่าโดยสารอย่างยุติธรรม
- ให้เกียรติเพื่อนร่วมอาชีพ

คนขับรถโดยสารสาธารณะ

คนขับรถโดยสารสาธารณะ

แท็กซี่

- ไม่ปฏิเสธผู้โดยสาร
- เลือกเส้นทางที่ดีที่สุดให้ผู้โดยสาร
- มีมารยาทกับผู้โดยสาร
- ไม่โกงมิเตอร์
- จอดเรียงคิวรับผู้โดยสาร
- ไม่จอดกีดขวางทางจราจร

รถโดยสารประจำทาง

- หยุดรับ-ส่งผู้โดยสารให้ตรงป้าย
- คำนึงถึงความปลอดภัยของผู้โดยสารและผู้ร่วมใช้ทาง
- ต้องตรวจสอบผู้โดยสารว่าได้ขึ้นหรือลงจากรถเรียบร้อยแล้ว ก่อนปิดประตูรถ
- ใช้วาจาและท่าทางที่สุภาพ ไม่แสดงกิริยาที่ไม่ดีกับผู้โดยสาร

คนขับรถโดยสารสาธารณะ

ผู้โดยสาร

- ไม่รบกวนสมาธิคนขับ
- ระวังผู้โดยสารที่อยู่ข้างหลังเมื่อจะปรับเอนที่นั่ง
- ไม่ก่อความวุ่นวายหรือความเดือดร้อนภายในรถโดยสาร
- ไม่ส่งเสียงดังรบกวนผู้โดยสารท่านอื่น
- ไม่นำสิ่งที่มีกลิ่นอันไม่พึงประสงค์ขึ้นรถโดยสาร
- ใช้วาจาสุภาพต่อพนักงานประจำรถและผู้โดยสารอื่นๆ
- ต่อแถวระหว่างรอขึ้นรถโดยสาร
- ไม่จองที่นั่งโดยการวางสัมภาระ

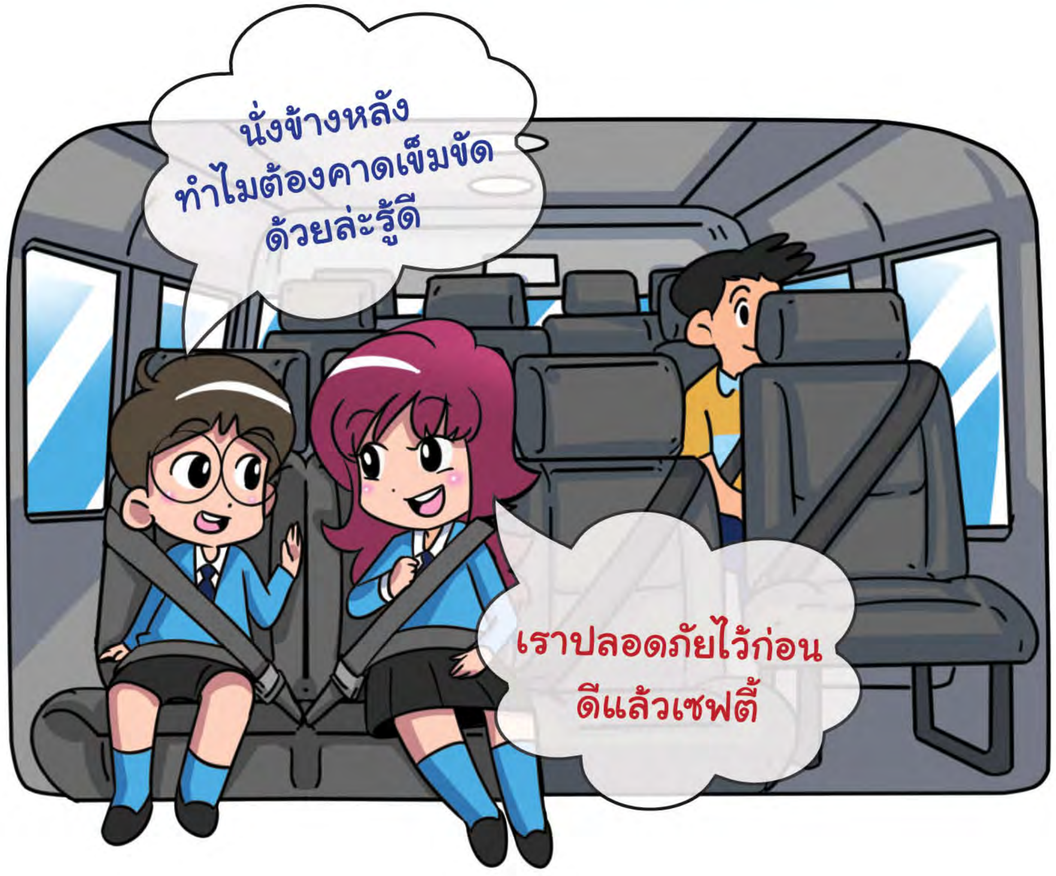

๑ การโดดร่มเป็นกีฬาที่ต้องใช้ทักษะและความชำนาญ ถูกหรือผิด ____

ก) ถูก ข) ผิด

ค) การดำน้ำลึก ง) การปีนเขา จ) การโดดร่ม ฉ) การโดดร่มเป็นกีฬาที่ต้องใช้ทักษะและความชำนาญ

๒ ข้อใดไม่ใช่ข้อปฏิบัติที่ดีในการเล่นกีฬาทางน้ำ

ก) ว่ายน้ำในที่ที่มีน้ำลึก ข) ว่ายน้ำในที่ที่มีน้ำตื้น ค) ว่ายน้ำในที่ที่มีคนดูแล ง) ว่ายน้ำในที่ที่มีป้ายเตือนห้ามว่ายน้ำ

๑ ข้อใดไม่ใช่ข้อปฏิบัติที่ดีในการเล่นกีฬาทางน้ำ

ก) ว่ายน้ำในที่ที่มีน้ำลึก ข) ว่ายน้ำในที่ที่มีน้ำตื้น ค) ว่ายน้ำในที่ที่มีคนดูแล ง) ว่ายน้ำในที่ที่มีป้ายเตือนห้ามว่ายน้ำ

๔ ข้อใดไม่ใช่ข้อปฏิบัติที่ดีในการขับขี่รถจักรยานยนต์ ____

ก) ขับขี่ด้วยความเร็วสูง ข) ขับขี่ด้วยความประมาท ค) ขับขี่ด้วยความระมัดระวัง ง) ขับขี่ด้วยความเร็วต่ำ

๕ ข้อใดไม่ใช่ข้อปฏิบัติที่ดีในการขับขี่รถจักรยานยนต์

ก) ขับขี่ด้วยความเร็วต่ำ ข) ขับขี่ด้วยความประมาท ค) ขับขี่ด้วยความระมัดระวัง ง) ขับขี่ด้วยความเร็วสูง

๖ ข้อใดไม่ใช่ข้อปฏิบัติที่ดีในการขับขี่รถจักรยานยนต์ ____

ก) ขับขี่ด้วยความเร็วต่ำ ข) ขับขี่ด้วยความประมาท ค) ขับขี่ด้วยความระมัดระวัง ง) ขับขี่ด้วยความเร็วสูง

๗ ข้อใดไม่ใช่ข้อปฏิบัติที่ดีในการขับขี่จักรยาน ____

ก) ขับขี่ด้วยความประมาท ข) ขับขี่ด้วยความระมัดระวัง ค) ขับขี่ด้วยความเร็วต่ำ ง) ขับขี่ด้วยความเร็วสูง

๘ ข้อใดไม่ใช่ข้อปฏิบัติที่ดีในการขับขี่รถจักรยานยนต์

ก) สวมหมวกกันน็อก ข) ยืนหลังเส้นเหลือง ค) คาดเข็มขัดนิรภัย ง) ทางปั่นจักรยาน

1. สวมหมวกกันน็อก
2. ยืนหลังเส้นเหลือง
3. คาดเข็มขัดนิรภัย
4. ชะลอความเร็ว
5. ให้ทางเขาไปก่อน
6. ทางปั่นจักรยาน

ว่าด้วยการเรียนรู้การสร้างจิตสำนึก ในการใช้ถนนอย่างปลอดภัย

บทที่ 6 ปลูกฝังวินัยจราจร สร้างโรงเรียนต้นแบบ ร่วมกันป้องกันอุบัติเหตุ

ในปีนี้โรงเรียนฟ้าอมรวิทยาจัดทำโครงการ **"โรงเรียนต้นแบบ"** ภายใต้แนวคิด **"เด็กเริ่ม ผู้ใหญ่ร่วม"** เพื่อสร้างผู้นำและแบบอย่างที่ดีในการรักษ์วินัยจราจรในกลุ่มเด็กและเยาวชน เป้าหมายเพื่อลดอุบัติเหตุที่มักจะเกิดขึ้นกับเด็กบริเวณโดยรอบโรงเรียน

4 ปัจจัยเสี่ยง ด้านความปลอดภัยทางถนน

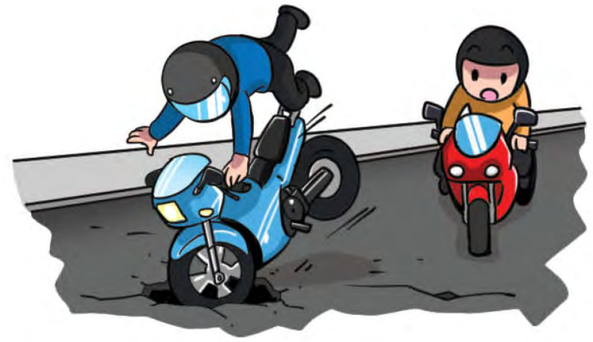

1 คน
- ประมาท เมา ขับรถเร็ว
- ขาดวินัยจราจร
- ขาดอุปกรณ์นิรภัยสำหรับเด็ก
- ขาดความรู้ด้านความปลอดภัยทางถนน

2 ถนน
- ไม่มีจุดรับ-ส่งนักเรียนที่ปลอดภัย
- สภาพชำรุด มีการซ่อมทาง

3 รถ
- เก่า ทรุดโทรม
- อุปกรณ์นิรภัยไม่ได้มาตรฐาน
- ดัดแปลง เพิ่มแถวที่นั่ง

4 สภาพแวดล้อม
- ทัศนวิสัยไม่ดี
- ป้ายจราจรชำรุด
- การจราจรหนาแน่น

มาตรการความปลอดภัยทางถนนในโรงเรียน
ทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนด

- ช่วยดูแลกำจัดจุดเสี่ยงบริเวณโรงเรียน
- หากพบเหตุที่อาจเป็นจุดเสี่ยง แจ้งที่ Traffy Fondue

ครูและผู้ปกครอง
จัดตั้ง
คณะกรรมการตรวจสอบ
ดำเนินการ
ปีละ 4 ครั้ง
เป็นอย่างน้อย

- อบรมความรู้ด้านการจราจร
- ให้คำแนะนำในการโดยสารรถสาธารณะ
- ประสานงาน ชี้แจง ขอความร่วมมือรถโดยสารสาธารณะประเภทต่างๆ
- ประสานงานกับสำนักงานเขต ดูแลการจราจรและจุดเสี่ยงบริเวณโรงเรียน

รายงาน
ข้อมูลอุบัติเหตุ

1 โรงเรียนดำเนินการร่วมกับชุมชนและผู้ปกครอง

- **เชื่อมโยง** หน่วยงานรัฐและเอกชน เพื่อร่วมกันรณรงค์ความปลอดภัยทางถนนภายในโรงเรียน
- **สำรวจ** สิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมเสี่ยงรอบโรงเรียน
- จัดระบบการ**เฝ้าระวัง** อุบัติเหตุ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแล โดยเฉพาะในช่วงเวลาเดินทางไป-กลับโรงเรียน
- **สนับสนุน** ให้ผู้ปกครองใช้อุปกรณ์เสริมความปลอดภัยต่างๆ เช่น หมวกกันน็อก ที่นั่งพิเศษสำหรับเด็ก ในการรับ-ส่งนักเรียน

มาตรการนี้จะช่วยสร้างแนวร่วม ทั้งครู เจ้าหน้าที่ และผู้ปกครอง เพื่อสอดส่องดูแลความปลอดภัยแก่นักเรียน

2 จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบมาตรการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน

- ตัวแทนจาก**ครู**และ**ผู้ปกครอง** ร่วมเป็นกรรมการ
- จัดทำตาราง**รายการตรวจสอบ**
- ดำเนินการ**ตรวจสอบปีละ 4 ครั้ง** เป็นอย่างน้อย โดยเฉพาะช่วงก่อนเปิดเทอม

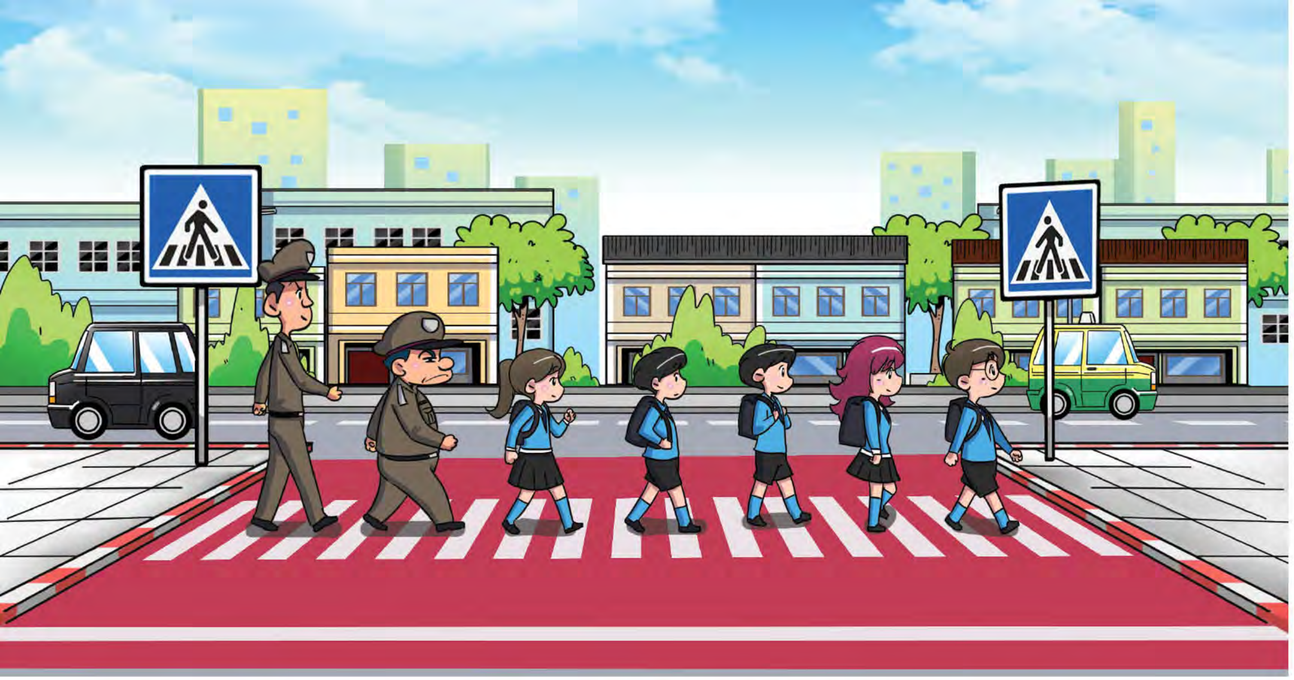

3 กำหนดการเดินทางไป-กลับโรงเรียนอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยจากการจราจร

จัดการอบรม
ความรู้ด้านจราจร
เน้นให้นำความรู้
ไปใช้ในชีวิตไประจำวันได้

ให้คำแนะนำแก่ผู้ปกครองและ
นักเรียนในการโดยสารรถสาธารณะ
อย่างถูกวิธีและปลอดภัย
เช่น รถประจำทาง รถสองแถว
รถจักรยานยนต์รับจ้าง

ประสานงาน ชี้แจง ขอความร่วมมือ ผู้ประกอบการ
รถโดยสารสาธารณะ รถจักรยานยนต์รับจ้าง
ผู้ขับขี่ที่รับ-ส่งนักเรียนเป็นประจำ
ให้มีความรับผิดชอบ ขับขี่อย่างระมัดระวัง
ให้ความสำคัญแก่ความปลอดภัยของเด็ก

ประสานงานกับสำนักงานเขต
เพื่อดูแลการจราจรและจุดเสี่ยงบริเวณโรงเรียน
- **โรงเรียนที่ตั้งอยู่บนเส้นทางที่มีการจราจรคับคั่ง** ให้ประสานงานสำนักงานเขต จัดเจ้าหน้าที่เทศกิจหรือตำรวจ เพื่ออำนวยการจราจรหน้าโรงเรียนทุกเช้า-เย็น
- **โรงเรียนที่อยู่ในซอยลึก** ประสานเจ้าหน้าที่สายตรวจดูแลจุดเสี่ยงต่างๆ

จัดฝึกอบรมการขับขี่
แก่นักเรียนที่ขี่รถจักรยานไป-กลับ
โรงเรียนเอง ไม่ให้ประมาทหรือ
คึกคะนอง

กำชับให้นักเรียน
สวมหมวกนิรภัย
ทุกครั้งที่เดินทางโดยรถจักรยาน
หรือรถจักรยานยนต์

4 กำหนดการเดินทางไป-กลับโรงเรียนอย่างถูกวิธี มีความปลอดภัยจากการจราจร

- **เก็บข้อมูลความเสี่ยง** เช่น จุดเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยง > นำข้อมูลมาวิเคราะห์ > หาวิธีแก้ไขปัญหา
- **จัดทำข้อมูลรายละเอียดการเดินทางไป-กลับ**ของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น พาหนะที่ใช้เดินทาง เส้นทาง ระยะเวลา และสถานที่ที่จะติดต่อกับผู้ปกครองได้ กรณีผู้ปกครองมาช้ากว่าปกติ หรือเด็กพลัดหลงระหว่างทาง

5 จัดให้มีหลักสูตร "จิตสำนึกความปลอดภัย"

โรงเรียนจัดทำหลักสูตรจิตสำนึกความปลอดภัยและกิจกรรมการศึกษาที่ปลอดภัย รวมถึง**กำหนดมาตรการความปลอดภัยที่ต้องปฏิบัติ**และกำกับให้มีการปฏิบัติจนเป็นกิจนิสัย

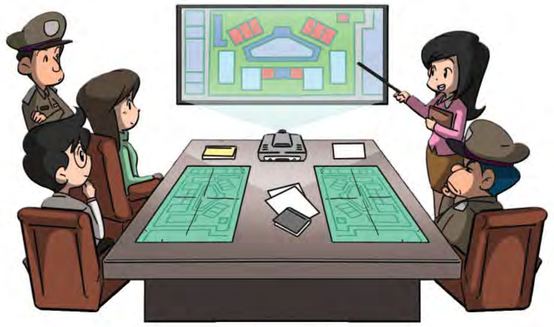

ก่อตัว

สร้างทีมงานในพื้นที่

- หาทีมงานในพื้นที่
- เชื่อมภาคีเครือข่ายคนทำงาน

วิเคราะห์ข้อมูล

แสวงหาข้อมูลที่ถูกต้อง โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

- เก็บรวบรวมข้อมูลสาเหตุผลกระทบในพื้นที่
- ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล ให้เห็นปัญหาที่แท้จริง จัดลำดับความสำคัญของปัญหา

4 ขั้นตอน ในการจัดการความปลอดภัย

ลงมือทำ

เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในพื้นที่

- กำหนดแผนงาน/กิจกรรมที่สอดคล้องกับปัญหา
- ดำเนินการตามแผน

ประเมินผล

เพื่อสะท้อนผลลัพธ์การทำงาน นำไปสู่การพัฒนางานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

- ประเมินวิธีการทำงาน
- ประเมินผลลัพธ์

ขั้นที่ 1 ก่อตัว : สร้างทีมงานในพื้นที่

หาทีมงานในพื้นที่ เป็นใครก็ได้ที่มีใจอยากทำ

ถ้าเป็นคนในพื้นที่จะช่วยให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ครู ตำรวจ ผู้นำชุมชน หัวหน้านักเรียน เจ้าของสถานประกอบการ ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่กู้ภัย เจ้าหน้าที่กู้ชีพ เป็นต้น

เชื่อมภาคีเป็นแนวร่วม

พูดคุยแลกเปลี่ยนเพื่อสร้างสัมพันธภาพก่อนการทำงานในประเด็นเหล่านี้ เช่น งานที่ทำอยู่เกี่ยวกับอุบัติเหตุทางถนนอย่างไร เหตุการณ์อุบัติเหตุบนท้องถนนที่เคยพบเจอ บทบาทหน้าที่ของแต่ละคน ช่องทางการสื่อสาร เช่น Line

ขั้นที่ 2 เก็บ-วิเคราะห์ข้อมูล : แสวงหาข้อมูลที่ถูกต้อง โดยให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม

1. เก็บรวบรวมข้อมูลสาเหตุ-ผลกระทบในพื้นที่

- ลงพื้นที่ จัดทำ "แผนที่จุดเสี่ยง" รอบบริเวณโรงเรียน ที่แสดงให้เห็นเส้นทาง ซอย ทางโค้ง สถานที่สำคัญ
- ทำความรู้จักพื้นที่ พูดคุยกับชุมชนเกี่ยวกับอุบัติเหตุทางถนน ทั้งพฤติกรรมคน สภาพแวดล้อมทางกายภาพ
- ระบบพิกัดที่มีการเกิดอุบัติเหตุ โดยกำหนดสัญลักษณ์แทนความรุนแรง เช่น
  - แทนจุดที่มีการตายจากอุบัติเหตุ
  - แทนจุดที่มีการบาดเจ็บสาหัสจากอุบัติเหตุ
  - แทนจุดที่มีการบาดเจ็บเล็กน้อยจากอุบัติเหตุ
  - แทนจุดที่มีอุบัติเหตุ แต่ไม่มีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต

2. วิเคราะห์ข้อมูล

- จัดการประชุมร่วมกันระหว่างครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน คนในชุมชน ตำรวจ เพื่อนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูล เพื่อให้เห็นภาพร่วมกันถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่
- สร้างการมีส่วนร่วม โดยให้คนในที่ประชุมได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นเพื่อการแก้ไขปัญหา
- นำเสนอข้อมูลจุดเสี่ยงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ผ่าน "แผนที่จุดเสี่ยง" พร้อมทั้งร่วมกันกำหนดความจำเป็นเร่งด่วนในแต่ละจุดเสี่ยง

ขั้นที่ 3 ลงมือทำ : เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุในพื้นที่

กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาร่วมกัน
(ต้องง่าย ไม่ซับซ้อน)

กำหนดผู้รับผิดชอบ
โดยพิจารณาจากแผนงานที่สอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ปกติของแต่ละคน

กำหนดแผนการดำเนินงาน (Timeline)
ให้ชัดเจน ครอบคลุมการแก้ปัญหาทั้งปี เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของการแก้ไขปัญหา

ลงมือดำเนินการแก้ไขปัญหาตามแผน
ซึ่งจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาในแต่ละพื้นที่

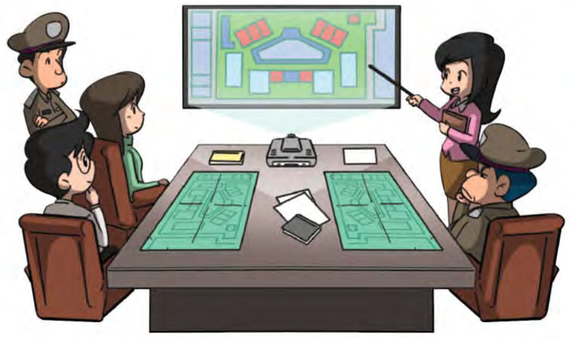

ขั้นที่ 4 ประเมินผล : เพื่อสะท้อนผลลัพธ์การทำงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

การประเมินผล คือ กระบวนการที่ช่วยให้ทีมงานเห็น **"ความก้าวหน้าและความเปลี่ยนแปลง"** ที่เกิดขึ้นจากการทำงาน

Plan ก่อนการดำเนินการ
- จัดทำแผนโดยใช้ข้อมูลอย่างรอบด้าน
- ประเมินความเป็นไปได้

Do ระหว่างการดำเนินการ
- ประเมินประสิทธิภาพการทำงาน (ปัญหาอุปสรรค/แนวโน้มความเป็นไปได้)
- ดำเนินการตามแผนที่กำหนด

Check หลังการดำเนินการ
- ประเมินผลลัพธ์ที่เกิดจากงาน
- นำผลการประเมินไปปรับปรุงงาน

Act

TIPS!

ตัวอย่างสัญญาณความสำเร็จที่ควรสังเกตในการทำงาน

- มีคนทำงาน หรือมีแนวโน้มคนอยากเข้าร่วมงานเพิ่มมากขึ้น
- สังเกตพบว่าพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัยของประชาชนเพิ่มมากขึ้น
- อุบัติเหตุและความสูญเสียจากอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ลดลง

ตัวอย่าง
การขับเคลื่อนงานความปลอดภัย
ทางถนนของโรงเรียน
ประสานความร่วมมือจากหลากหลายฝ่าย

1 ก่อตัว สร้างทีมงานในพื้นที่

ครู ผู้ปกครอง หัวหน้านักเรียน ผู้นำชุมชน เจ้าของสถานประกอบการ เจ้าหน้าที่เทศกิจหรือตำรวจ เป็นต้น

เชื่อมภาคีเครือข่าย

- จัดทำกลุ่มไลน์ (Line Group) เพื่อสื่อสารข้อมูล
- พูดคุยแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน อย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง

2 เก็บ-วิเคราะห์ข้อมูล

ลงพื้นที่เก็บข้อมูลเพื่อทำแผนที่จุดเสี่ยงอันตรายรอบบริเวณโรงเรียน

วิเคราะห์ข้อมูล

- จัดการประชุมร่วมกัน นำเสนอข้อมูล
- ครูทำหน้าที่อำนวยการประชุมด้วยการสร้างการมีส่วนร่วม
- นำเสนอข้อมูลจุดเสี่ยงที่เกิดขึ้นรอบบริเวณโรงเรียน

3 ลงมือทำ

กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาจุดเสี่ยงและแผนงานร่วมกัน กำหนดผู้รับผิดชอบ

ตัวอย่างการลงมือแก้ไข

- กำหนดจุดจอดรถ/จุดรับ-ส่งนักเรียน
- ทำทางม้าลาย คันชะลอความเร็ว
- ติดตั้งกระจกโค้งสัญญาณไฟกะพริบป้ายจราจร

4 ประเมินผล

ครู ผู้ปกครอง หัวหน้านักเรียน ผู้นำชุมชน เจ้าของสถานประกอบการ เจ้าหน้าที่เทศกิจหรือตำรวจ ร่วมติดตามและประเมินผล

ทบทวนการทำงาน

จัดการการเดินทาง ไป-กลับโรงเรียนร่วมกัน

นักเรียนปลอดภัย พ่อแม่หายห่วง

1 จัดทำเส้นทางการเดินทางที่ปลอดภัยที่สุด

ครูและนักเรียนช่วยกันวางแผนกำหนดเส้นทางมาโรงเรียน นักเรียนช่วยกันกำหนดเส้นทางที่ปลอดภัยที่สุดจากบ้านของตนมาโรงเรียนโดยเลือกเส้นทางที่มีการจราจรน้อยที่สุด

เมื่อจัดทำแผนที่เส้นทางเรียบร้อยแล้ว ควรส่งให้ **ผู้ปกครองรับทราบ** เพื่อจะได้ศึกษาและรับรู้การเดินทางของนักเรียน

2 ใช้ธงนำกลุ่มนักเรียนในการเดินทาง

เมื่อกำหนดเส้นทางที่ปลอดภัยที่สุดในการเดินทางแล้วทางโรงเรียนควรจัดให้มีการใช้ธงนำกลุ่มนักเรียนเวลาเดินเท้าไป-กลับโรงเรียน สำหรับวิธีการใช้ธงนำกลุ่มนักเรียนนั้น มีดังนี้

ลักษณะธงที่ใช้ ธงรูปสามเหลี่ยม ขนาดเล็ก มีสีเข้มมองเห็นได้ชัดเจน เช่น สีแดง สีเหลือง เป็นต้น

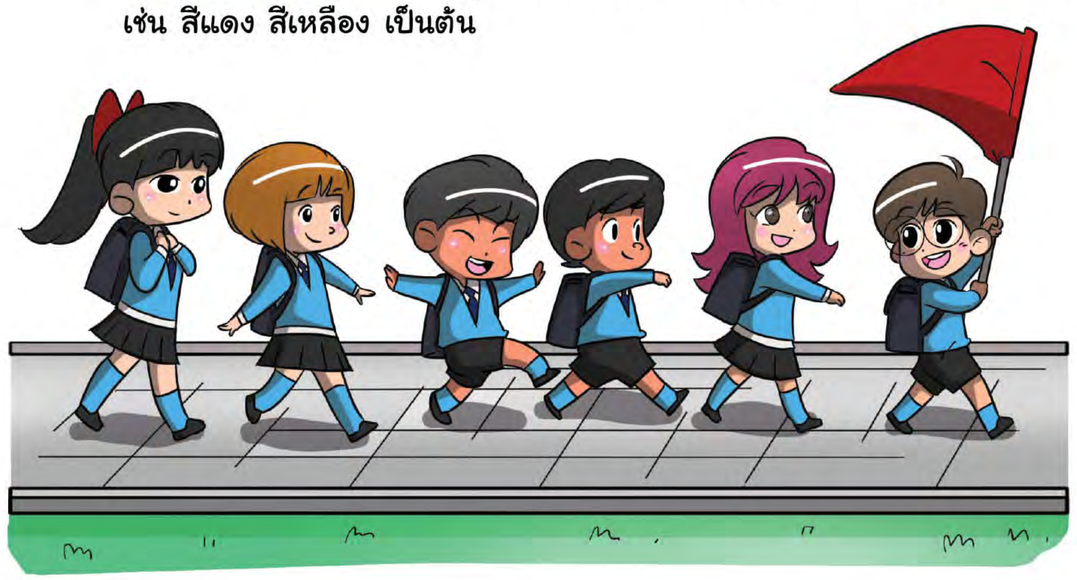

- ใช้ธงนำกลุ่มนักเรียนที่มีบ้านไปทิศทางเดียวกัน
- ผู้เป็นหัวหน้ากลุ่มจะต้องได้รับการคัดเลือกและแนะนำการปฏิบัติก่อนการใช้ธง
- ก่อนกลับบ้านหัวหน้ากลุ่มจะต้องมารับธงจากครูเวรและถือธงไปตั้งเป็นหัวแถวนำนักเรียนในกลุ่ม
- หัวหน้ากลุ่มตรวจนับจำนวนเพื่อนนักเรียนให้ครบถ้วน
- นำแถวออกจากโรงเรียนผ่านบ้านแต่ละคน หัวหน้ากลุ่มจะอยู่บ้านสุดท้ายและนำธงไปเก็บที่บ้านของตน
- ในวันรุ่งขึ้นหัวหน้ากลุ่มจะถือธงออกจากบ้าน และรับเพื่อนที่ออกมารอตามเส้นทางที่กำหนด โดยหัวหน้ากลุ่มจะต้องนับจำนวนของเพื่อนนักเรียนในกลุ่มด้วย
- เมื่อถึงโรงเรียนแล้ว หัวหน้ากลุ่มต้องนำธงไปเก็บให้เรียบร้อย

3 การใช้ธงข้ามถนน

การข้ามถนนบริเวณหน้าโรงเรียนที่มีทางม้าลาย โรงเรียนควรจัดให้มีธงข้ามถนนซึ่งมีขนาด 27x17 นิ้ว ด้ามธงใช้ไม้ไผ่หรือท่อเอสล่อน เส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2.5 เซนติเมตร ความยาวอย่างน้อย 2.10 เมตร

จัดนักเรียนเป็นผู้ถือธง 2 คน คนละฟากถนน โดยมีครูเวรคอยควบคุมดูแลในช่วงหนึ่งชั่วโมงก่อนเข้าเรียนและหนึ่งชั่วโมงหลังเลิกเรียน

ผู้ถือธงสังเกตความเร็วของรถที่วิ่งผ่านไปมา และให้ระยะห่างจากทางเข้ากับระยะของรถ ห่างกันอย่างน้อย 15 เมตร ก่อนนำธงลงให้ขนานกับพื้นถนน

เมื่อธงอยู่ในลักษณะขนานกับพื้นถนน และรถหยุดสนิทแล้วนักเรียนจึงสามารถข้ามถนนได้ โดยข้ามอย่างเป็นระเบียบและรวดเร็ว ไม่หยอกล้อกันโดยเด็ดขาด

เมื่อนักเรียนทุกคนข้ามถนนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้ถือธงควรยกธงขึ้นไว้แนบข้างลำตัว แล้วนำไปเก็บเข้าที่

การใช้ธงข้ามถนนเหมาะสำหรับโรงเรียนที่อยู่ในเขตการจราจรคับคั่ง และโรงเรียนควรประสานงานการใช้ธงกับตำรวจจราจรหรือเจ้าหน้าที่เทศกิจในเขตนั้นๆ ด้วย

บทส่งท้าย

เด็กชายเซฟตี้และเด็กหญิงรู้ดีเป็น**"เยาวชนต้นแบบ"** ที่ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดี ทั้งสองร่วมกับครู ผู้ปกครอง และชุมชน จัดการการเดินทางไป-กลับโรงเรียนของนักเรียนระดับชั้นอื่นในโรงเรียน โดยมีคุณเคร่งครัดกับคุณเข้มข้นช่วยอำนวยความสะดวกในทุกเช้า-เย็น

กุญแจสำคัญของการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนอย่างยั่งยืน คือการสร้างจิตสำนึกในเยาวชน ให้เรียนรู้ เข้าใจ บ่มเพาะเป็นนิสัยประจำตัว จนนำไปสู่การใช้จริงในชีวิตประจำวัน เพราะเยาวชนคือจุดเริ่มต้นในการพัฒนาสิ่งต่างๆ **เด็กเริ่ม ผู้ใหญ่ร่วม** จึงเป็นก้าวแรกที่สำคัญในการปลูกจิตสำนึกความปลอดภัยที่จะเบ่งบานและงอกงามออกสู่สังคมต่อไป

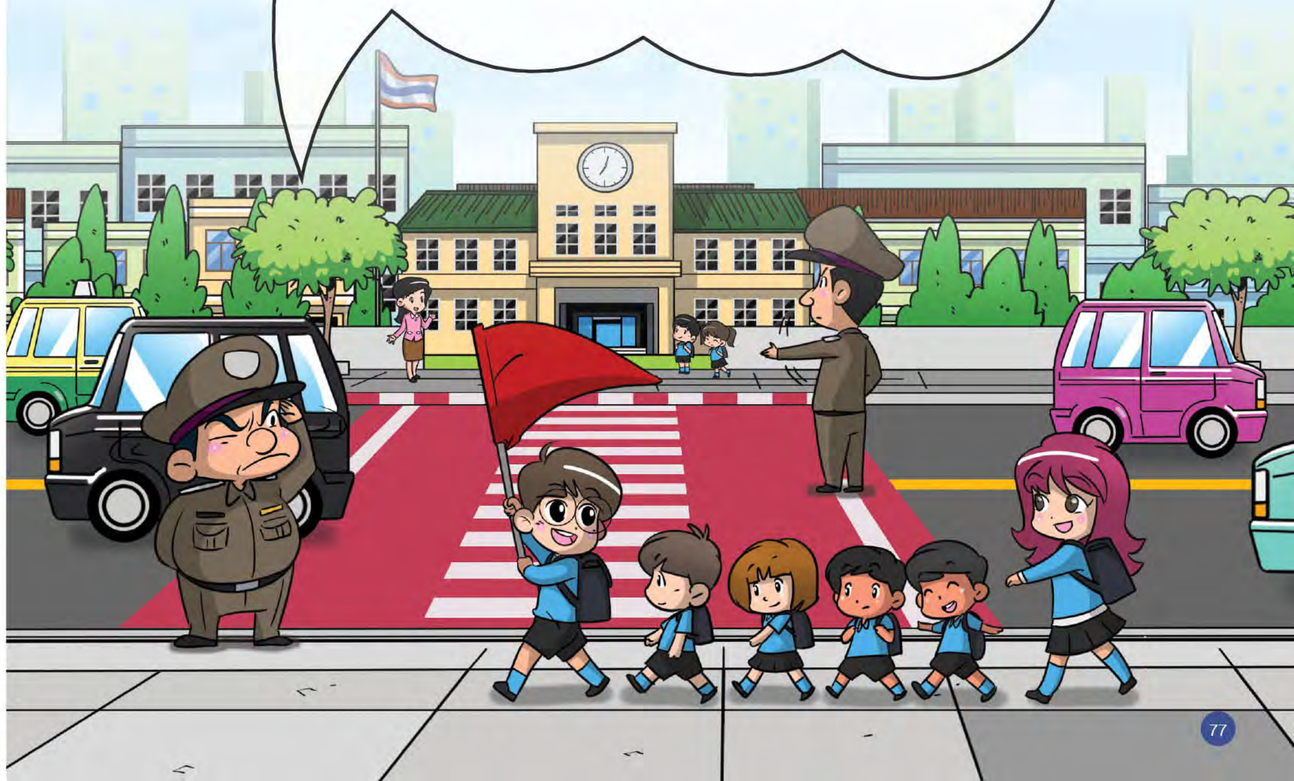

มีคนทำผิดกฎจราจร ดังนี้

1. เด็กวิ่งเล่นบนถนน
2. คนขับมอเตอร์ไซค์ไม่สวมหมวกกันน็อก
3. เด็กวิ่งตัดหน้ารถ
4. คนในรถยนต์ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย
5. คนใช้โทรศัพท์มือถือขณะขับรถยนต์

ใครทำผิดกฎจราจร

ใครทำผิดกฎจราจร ถูกเรียกว่า "ผู้กระทำผิดกฎจราจร" ซึ่งมีโทษปรับตามที่กฎหมายกำหนดไว้

บรรณานุกรม

ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, กรม. **รายงานประชาชนประจำปี 2560 กฎหมายที่ควรรู้ด้านความปลอดภัยทางถนน.** นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2560.

รชพร ศรีเดช และคณะ. "อุบัติเหตุบนท้องถนน : การสร้างแรงจูงใจเพื่อการป้องกันอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ในวัยรุ่นและเยาวชน.", **วารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสยาม,** 22, 43 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2564): 127-136.

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร, สำนักแผนความปลอดภัย. **รายงานการวิเคราะห์อุบัติเหตุทางถนนของกระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2564,** ม.ป.ท., ม.ป.ป., 2564.

สำนักโรคไม่ติดต่อ, กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. **แนวทางการดำเนินงานป้องกันการบาดเจ็บโดยสถานบริการสาธารณสุข.** กรุงเทพฯ: บริษัท อิโมชั่น อาร์ต จำกัด, 2559.

สำนักยุทธศาสตร์การศึกษา, สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. **คู่มือโรงเรียนปลอดภัย แนวทางปฏิบัติ การเฝ้าระวัง มาตรการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในโรงเรียน.** นนทบุรี: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2550.

ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็ก. **คู่มือการสอนเรื่องเดินเท้าปลอดภัย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6.** ม.ป.ท., ม.ป.พ., ม.ป.ป.

ศูนย์วิจัยอุบัติเหตุแห่งประเทศไทย สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย, มูลนิธิไทยโรดส์. **รายงานสถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนของประเทศไทย พ.ศ. 2561-2564.** ม.ป.ท., ม.ป.ป., 2565.

ศูนย์วิชาการเพื่อความปลอดภัยทางถนน, มูลนิธินโยบายถนนปลอดภัย. **การจัดการท้องถิ่นชุมชนปลอดภัย.** กรุงเทพฯ: ม.ป.ท. 2561.

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

ข้อปฏิบัติและข้อห้ามเมื่ออยู่ในระบบรถไฟฟ้าบีทีเอส. เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2566. เข้าถึงได้จาก https://www.bts.co.th/suggestion/suggestion-04.html

สถิติการเกิดอุบัติเหตุทางถนนในประเทศไทย. ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยบนท้องถนน ThaiRSC. เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2566. เข้าถึงได้จาก https://www.thairsc.com/data-compare

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2566, 9 มกราคม). **เริ่มใช้แล้ว!! ระบบตัดคะแนนความประพฤติในการขับรถ หรือ ตัดแต้มใบขับขี่.** Facebook สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.

WHO เผยรายงาน 'ไทย' เสียชีวิตบนท้องถนนสูงสุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แม้มีกฎหมายจราจรในเกณฑ์ดี. เข้าถึงเมื่อ 5 พฤษภาคม 2566. เข้าถึงได้จาก https://www.sdgmove.com/2021/02/10/who-global-sttus-report-on-road-safety-2018/

การสื่อสารเพื่อขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน

ถ้าเด็กๆ เกิดอุบัติเหตุให้ปฏิบัติ ดังนี้

รีบแจ้ง ให้พ่อแม่ ครู หรือผู้ใหญ่ที่ไว้ใจได้ทราบ โดยบอกรายละเอียดทั้งหมดเกี่ยวกับสาเหตุและอาการที่เกิดขึ้น

ถ้าอยู่ในสถานที่ซึ่งผู้ช่วยเหลือมองไม่เห็น ให้**ร้องตะโกน**ขอความช่วยเหลือเป็นระยะๆ หรือทำสัญญาณเสียง เช่น เคาะพื้น เคาะประตู เพื่อให้ผู้ช่วยเหลือรับรู้

เด็กๆ ควร**จดชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์** ของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองพกติดตัวไว้ เวลามีคนมาช่วยจะได้บอกถูก

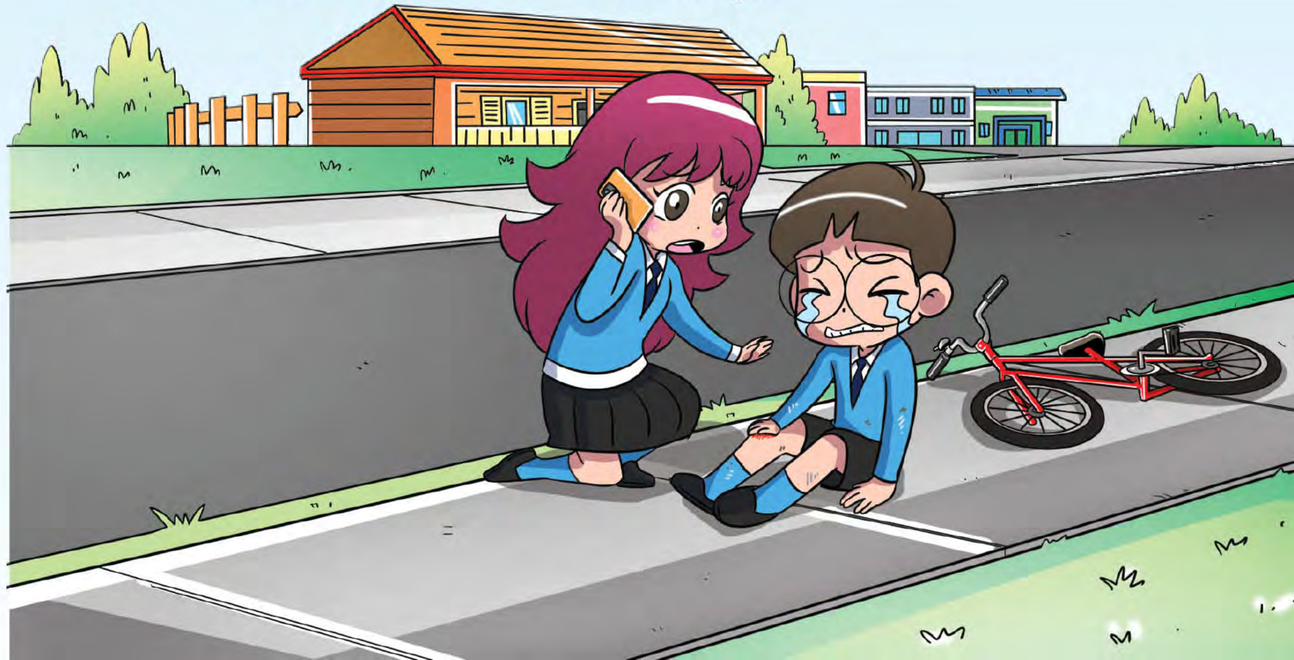

BMA กรุงเทพมหานคร
BANGKOK METROPOLITAN ADMINISTRATION

ศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน กรุงเทพมหานคร

เด็กเริ่ม ผู้ใหญ่ร่วม
พิทักษ์ความปลอดภัยบนท้องถนน

เบอร์โทรฉุกเฉิน

เด็กๆ ควรรู้ไว้ เผื่อใช้เมื่อเกิดเหตุ

สำนักการจราจรและขนส่ง - สจส.

เลขที่ 44 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400

0 2354 1234 (ศูนย์วิทยุบพิตร)

www.bangkok.go.th/traffic/

อ่าน E-Book

ดาวน์โหลด PDF